časopis gréckokatolíckej cirkvi · 43. ročník · číslo 13 · 19.06.2011

slovo

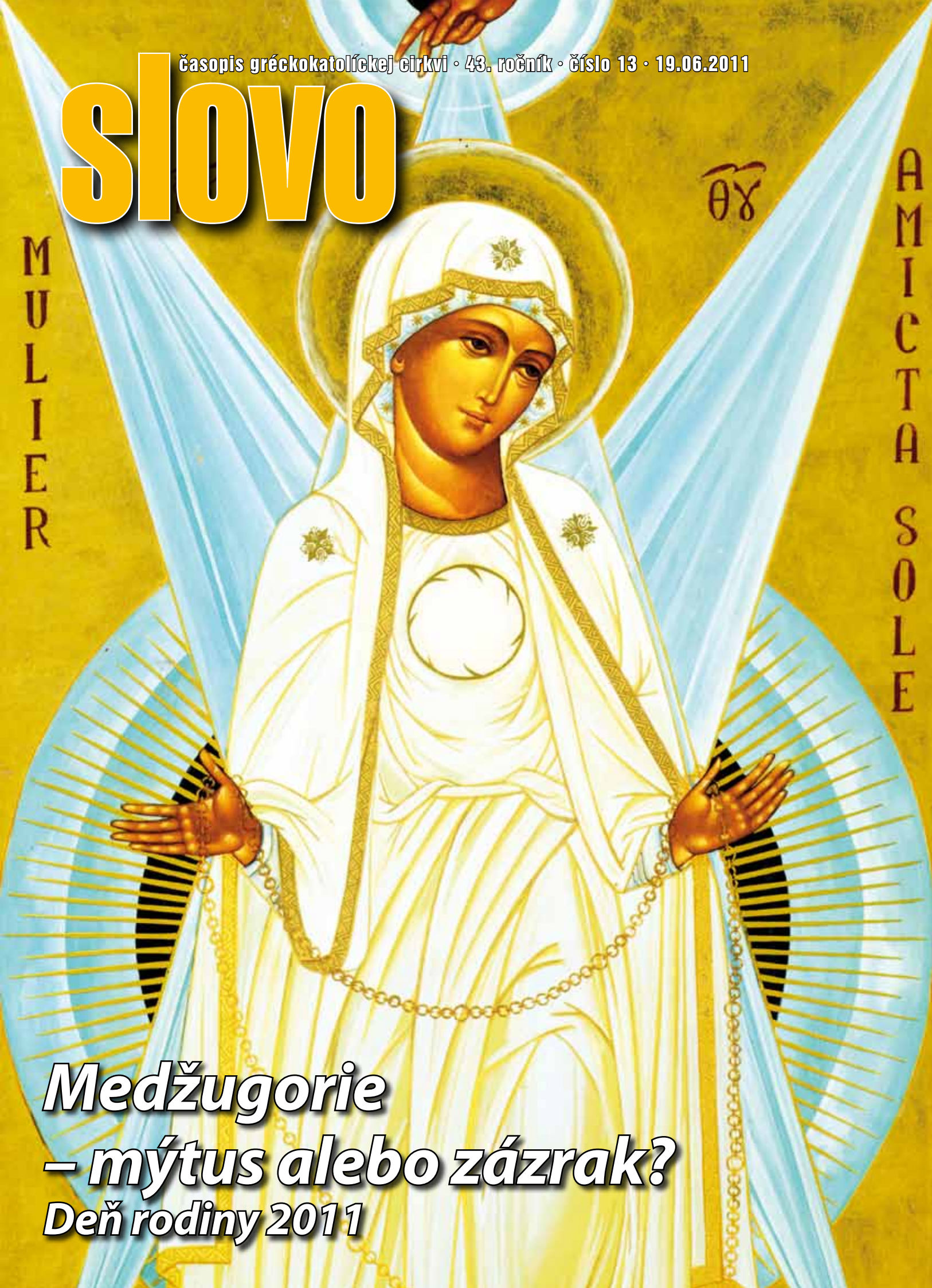

Medžugorie – mýtus alebo zázrak?

Deň rodiny 2011

Cirkevné gymnázium sv. Jána Krstiteľa v Trebišove

Prvé gréckokatolícke gymnázium na Slovensku začalo svoju činnosť 1. septembra 1995. Pätnásť rokov existencie Cirkevného gymnázia sv. Jána Krstiteľa v Trebišove potvrdzuje, že úspešne nadväzuje na dobré tradície cirkevného školstva v meste Trebišov. Vtedajším zriaďovateľom sa stal Gréckokatolícky biskupský úrad v Prešove. Otvorené boli dve triedy prvého a jedna trieda druhého ročníka štvorročného študijného odboru.

Od 1. februára 1997 sa zriaďovateľskej pôsobnosti ujala viceprovincia sestier Rádu sv. Bazila Veľkého v Sečovciach a od 1. januára 2008 sa zriaďovateľom stala Košická eparchia.

Výchovným pôsobením v duchu zásad kresťanskej výchovy predstavuje škola alternatívu štátnej školy. Škola je otvorená pre všetkých, ktorí sa chcú vzdelávať v rodinnom prostredí, kde sa stráca anonymita a jednotlivec je dôležitý pre celé spoločenstvo.

Školský vzdelávací program sa nesie v duchu modernej školy rodinného typu, v rámci ktorého je prioritou spájanie starobylej kresťanskej tradície a súčasnosti.

Škola už niekoľko rokov ponúka kvalifikovanú výučbu 4 cudzích jazykov (anglický, nemecký, francúzsky a ruský) a v rámci záujmovej činnosti aj základy španielčiny a latinčiny. Stále väčšiu popularitu si získava najmladší predmet vzdelávacieho programu školy – ekonomika. Veľkým lákadlom pre záujemcov o štúdium je voľba 4 voliteľných hodín v treťom a 13 voliteľných hodín v maturitnom ročníku.

Plne kvalifikovaný pedagogický kolektív umožňuje rozvoj schopností a talentu študentov aj v rámci záujmových krúžkov. Výsledkom ich činnosti sú rôzne vystúpenia, prezentácie, publikácie vo forme zborníkov a školského časopisu, účasť a úspešná reprezentácia školy na súťažiach a olympiádach. V škole aj v súčasnosti pôsobí niekoľko reprezentantov Slovenskej republiky v nohejbale.

Dôležitú úlohu plní škola v oblasti charitatívnej činnosti a dobrovoľníckej práce v rámci celoslovenských akcií (Biela pastelka, Úsmev ako dar, Dobrá novina a iných). Na túto činnosť voľne nadväzujú aj aktivity v duchovnej oblasti.

Vyučovací proces prebieha komplexne v škole, okrem hodín telesnej výchovy, ktoré sa realizujú v telocvični blízkej základnej školy a na ihrisku v areáli školy. Žiaci využívajú odborné učebne a laboratóriá na vyučovanie informatiky, chémie, fyziky, biológie, cudzích jazykov a multimediálnu učebňu. Škola je plne internetizovaná.

Povzbudenie ducha prináša aj možnosť návštevy školskej kaplnky. Stravovanie študentov je zabezpečené v príjemných priestoroch školskej jedálne.

Škola sa dlhodobo zapája a aj sama iniciuje tvorbu projektov, medzi jej najúspešnejšie patria:

4oup – Užívajme počítač po štyridsiatke, ktorý bol zameraný na generáciu vo veku rodičov a starých rodičov študentov. Jeho cieľom bolo naučiť seniorov využívať počítač aj ako efektívny nástroj na vyhľadávanie informácií s využitím internetu a na komunikáciu prostredníctvom e-mailov. V súčasnosti sa pripravuje jeho pokračovanie.

V roku 2009 sa úspešne etabloval projekt, vďaka ktorému sa škola stala *Regionálnym vzdelávacím centrom pre prírodovedné predmety* a zároveň partnerskou strednou školou Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Jeho názov je *Nanomateriály pre environmentálne aplikácie: budúcnosť je v rukách študentov*. Spätná väzba partnerského vzťahu spočíva v aktívnej účasti študentov stredoškolákov na „stretnutiach s vedou", seminároch, cvičeniach a prednáškach na jednotlivých fakultách. V prostredí školy je realizovaný prostredníctvom tzv. vedeckého inkubátora. Počas neho sa vedecké kapacity predstavujú stredoškolskej mládeži pútavou formou priamo na pôde gymnázia.

Cirkevné gymnázium je školou zapojenou do projektu *Notebook pre každého žiaka*, vďaka ktorému prváci a druháci v spolupráci s pedagógmi pretransformovali tradičný systém prípravy a realizácie vyučovacieho procesu na elektronickú bázu.

Po 15 rokoch fungovania je prioritou najbližšieho obdobia realizácia a ukončenie rekonštrukcie budovy školy v rámci schváleného projektu výzvy regionálneho operačného programu *Infraštruktúra vzdelávania*. Týmto spôsobom sa v nej vytvoria ideálne podmienky na prácu pedagógov a žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese i mimo neho.■

Marek Čižmár

Byť ako on

Všetko je raz v živote človeka po prvýkrát. No sú okamihy, ktoré sa neopakujú – naše vlastné premeny. A jedným z nich je aj myšlienka: „Budem otcom!“

Byť otcom je v živote muža dôležité rozhodnutie. Spája sa ním jeho vlastná mužnosť. Byť otcom znamená byť schopný postarať sa o rodinu, o deti. A to nemyslím iba po finančnej stránke. Azda každý muž, ktorý sa dozvie o svojom otcovstve, buduje pre svoje dieťa budúcnosť plnú radosti, svetla, spoločných okamihov šťastia. Vidí sa na rybačke so synom, v horách na spoločnej túre, na ihrisku povzbudzujúc svoje dieťa či na predstavení tlieskajúc umeleckému výkonu svojej dcéry. No život často vnímame ako nevyspytateľný čas. Dieťa, a je to jedno či syn, alebo dcéra, málokedy vyhovuje predstavám rodičov. A len niekedy dokáže naplniť aj ich predstavy o výchove. Potom vidíme rozpadajúce sa vzťahy medzi otcom a jeho deťmi. Otec sa pohrúži do toho jediného, čo mu ide – zarábať peniaze. Tam sa cíti doma. Túto pôdu potrieb svojej rodiny vníma ako miesto, kde neriskuje odmietnutie, zlyhanie. Ale práve toto je jeho najväčšie zlyhanie.

Byť otcom totiž znamená oveľa viac, než iba doniesť domov dáke eurá. Znamená to tráviť čas so svojím dieťaťom, byť jeho povzbudením, vlastne milovať ho také, aké je. A to bez podmienok. Byť otcom znamená večer prikryť dieťa, keď z neho skĺzla prikrývka. Dať mu bozk na dobrú noc a ráno ho príjemne zobudiť. Znamená to pripraviť mu s láskou raňajky, no i ukázať potrebu deliť sa. Byť otcom znamená vychovávať svoje dieťa i seba samého. Byť trpezlivý, milujúci, odpúšťajúci a schopný i ochotný vždy a všade podať pomocnú ruku svojmu dieťaťu alebo utíšiť bolesť jeho rán. Ak hľadám niekoho, na koho by som sa chcel ja sám vo svojom otcovstve podobať, je to Boh. Ten Boh, ktorý neváhal doviesť svojho jediného Syna na tento bludný svet, na drevo kríža. Je to možno paradox. Obdivujem otca, ktorý dobrovoľne hľadel na smrť svojho syna. Kto z nás by to dokázal? Lenže je to inak. Obdivujem Otca, ktorého jeho Syn tak miloval, až sa stal jeho verným obrazom. A Otec videl toto majstrovské dielo svojho Syna. Ježišova smrť bola iba malým okamihom vedúcim k vyvrcholeniu celého jeho príbehu na zemi – vzkrieseniu.

Lenže tento Otec miluje každé svoje dieťa – dobré i zlé. A nečudoval by som sa, keby miloval aj najväčšieho z padlých anjelov. Tento Otec stále čaká a je ochotný privinúť na svoju hruď každé svoje dieťa, hoci by prišlo k nemu domov o polnoci alebo až nadránom. Odpúšťa každý zlý skutok i škaredé slovo proti sebe a nekladie podmienky svojej láske. Bytostne túži zachrániť každého svojho syna i dcéru a ponúknuť mu domov plný lásky a bezpečia.

Aj keď nie vždy, stále sa snažím pripomenúť si Božiu lásku ku mne práve v okamihoch, keď vidím zlyhanie svojich detí. Lásku Otca, ktorá odpúšťa. Viem, že toto je cesta k tomu, aby som sa aj ja stal otcom. Ozajstným otcom, nielen na papieri. Ale v srdci. Toto je jediná cesta pravého otcovstva prinášajúceho život do rodiny. Mojej i vašej. Cesta, po ktorej by mali kráčať nielen otcovia rodín, ale všetci, ktorí sú tým či oným spôsobom otcami – učitelia, kňazi, biskupi, manažéri, riaditelia, vedúci, podnikatelia, politici... Každý, kto sa stáva vodcom, stáva sa v istom zmysle otcom – stáva sa odrazom toho jediného otcovstva, ktoré stojí za to nasledovať.

Juraj Gradoš
šéfredaktor

z obsahu

8 Deň rodiny 2011
Family Day v Košiciach, Bratislave a Prešove

10 Medžugorie – mýtus alebo zázrak?
výročie (údajných) zjavení

12 Svätý František Saleský
katechéza Svätého Otca (1)

13 Drahé odpadky
keď jedlo nekončí u hladujúcich

14 Duchovné rodičovstvo
rozhovor s Františkom Čitbajom

16 Rozhodnutie na celý život
manželstvo nie je na pár rokov (2)

18 *eRKo*
hutie kresťanských spoločenstiev detí

19 Ruženec k Božiemu milosrdenstvu
svedectvo z vlaku

20 Konečne otcom
čo sa musí stať, aby sme sa zobudili?

21 Zlomení v láske
katechéza nad ekténiou

21 Premenenie Pána
zamyslenie nad ikonou (2)

RODINA SPOLU

Letný tábor pre celú rodinu SIGORD 2011

Program zabezpečuje Centrum pre rodinu na Sigorde
• Prednášky zamerané na prehĺbenie manželských a rodinných vzťahov, spoločné modlitby, chvály, priestor na manželskú komunikáciu.
• Dobrodružné lesné hry a súťaže pre deti aj celé rodiny, turistika a športové turnaje, *opekačka*, filmové večery...
• Možnosť účasti na atrakciách spojených s Majstrovstvami Českej a Slovenskej republiky v ryžovaní zlata v blízkej obci Zlatá Baňa.
Termín: 18. – 24. júl 2011
Miesto: Centrum pre rodinu na Sigorde (v nádhernom prostredí Slanských vrchov na východe Slovenska)
Cena za stravu a ubytovanie: celá rodina (bez ohľadu na počet detí) – **250 eur**
Prihlasovanie: do 4. júla 2011
Kontakt: e-mail: **centrum.rodina@grkatpo.sk;** telefón: **0903 983 316**

■ **Slovenskí vojaci sa 20. – 22. mája zúčastnili na 53. medzinárodnej vojenskej púti do Lúrd**. Pod vedením vojenského ordinára biskupa Mons. Františka Rábeka sa na púti zúčastnilo 180 príslušníkov Ozbrojených síl Slovenskej republiky, Policajného zboru, Hasičského záchranného zboru a Zboru väzenskej a justičnej stráže s rodinnými príslušníkmi.

■ **Svätá stolica podpísala 23. mája s Chorvátskom dohodu o katolíckych školách**. Ide o novelizáciu zmluvy, ktorá bola podpísaná pred 15 rokmi. V dokumente je Katolíckej cirkvi priznané právo zakladať školy akéhokoľvek stupňa a potvrdzuje doterajšiu povinnosť štátu voči týmto školám, vrátane platov učiteľov.

■ **Pápež potvrdil 25. mája voľbu vyššieho arcibiskupa Sýrsko-malabarskej cirkvi v Indii** Mons. Georga Alencherryho (1945), sýrsko-malabarského biskupa v Thuckalay v Indii, ktorý bol 24. mája kánonicky zvolený za vyššieho arcibiskupa sýrskomalabarskej arcidiecézy Ernakulam-Angamaly.

■ **Malťania v referende rozhodli o zavedení rozvodov.** 53% hlasujúcich podporilo 29. mája rozvody, ktoré doposiaľ legislatíva štátu neumožňovala. Biskupi Malty sú sklamaní z výsledku referenda a sľúbili, že sa budú snažiť mladých ľudí lepšie pripravovať na manželstvo a byť párom oporou. (TS ČBK)

■ **V Brne chcú otvoriť pápežskú univerzitu.** Pobočku Inštitútu pre štúdium manželstva a rodiny, ktorý v roku 1981 založil pápež Ján Pavol II., plánujú otvoriť v roku 2013. V prípade, že sa podarí inštitút otvoriť, mohli by jeho absolventi nájsť uplatnenie ako sociálni pracovníci, psychoterapeuti či zamestnanci centier pre rodinu a materstvo. (TS ČBK)

■ **Svätý Otec Benedikt XVI. ustanovil novú diecézu Naviraí v Brazílii**, ktorá vznikla odčlenením od diecézy Douardos a bude patriť pod správu metropolitnej arcidiecézy Campo Grande. Na jej čelo vymenoval Ettoreho Dottiho C.S.F., doterajšieho správcu farnosti Bom Pastor v diecéze Serrinha.

Zomrel arcibiskup Karel Otčenášek

V pondelok 23. mája zomrel v Hradci Králové vo veku 91 rokov Mons. Karel Otčenášek, arcibiskup a emeritný biskup Královohradeckej diecézy. Za svoj prínos pre vieru a mimoriadne osobnostné kvality ho pápež Ján Pavol II. ocenil titulom arcibiskupa. Karel Otčenášek bol v roku 1950 poverený vedením Královohradeckej diecézy pápežom Piom XII., ale úradu sa pre perzekúciu zo strany komunistického režimu mohol ujať až po štyridsiatich rokoch, teda v roku 1990. Bol odsúdený za vlastizradu na 13 rokov väzenia. Trest si odpykal v Leopoldove, Mírove a vo Valdiciach. V posledných rokoch svojho života sa Mons. Karel Otčenášek neustále aktívne

podieľal na rozvoji duchovných hodnôt spoločnosti. Podľa biskupa Jana Vokála po sebe zanechal veľký morálny odkaz. „Pán arcibiskup Karel Otčenášek mi zostane v pamäti nielen ako výnimočný pastier našej diecézy, ale tiež ako mimoriadna osobnosť dejín Cirkvi v Európe. Nakoniec, je i mojím osobným vzorom na ceste ku kňazstvu. Sprevádzajme ho svojou modlitbou a hlavne zostaňme verní jeho vzácnemu duchovnému odkazu," povedal biskup Jan Vokál.

Zmierenie národov bývalej Juhoslávie nebude jednoduché

Zatknutie generála Ratka Mladiča azda prispeje k procesu zmierenia národov bývalej Juhoslávie. To je želanie Mons. Lászlóa Németa, biskupa srbskej diecézy Zrenjanin. „Som spokojný a dúfam, že to umožní krok vpred na ceste k zmiereniu," povedal srbský biskup, ale zároveň vyslovil obavu z reakcií ultranacionalistických Srbov.

Opodstatnenosť biskupových obáv sa potvrdila už 29. mája. Násilný konflikt vypukol v Belehrade ako protest proti

Mladičovmu zatknutiu a jeho bezprostrednému vydaniu Medzinárodnému trestnému tribunálu v Haagu za zločiny spáchané v bývalej Juhoslávii. Výsledkom nepokojného stretu bolo 180 zatknutí a 43 zranených. Podľa informácií miestnych úradov sa počas noci situácia upokojila a život v hlavnom meste Srbska sa vrátil späť do normálu. (RV)

Potraty v Číne sú hradené aj z fondov OSN

Finančná podpora medzinárodných organizácií je v Číne využívaná na nútené potraty. Tvrdí to prezidentka organizácie *Ženské práva bez hraníc* Reggie Littlejohnová. Vo svojej správe okrem iného hovorí: „Úradníci populačnej kontroly pokračujú v praktikách nútených potratov a sterilizácií. Všetky krajiny sú takto zapojené do financovania tohto zabíjania." Medzinárodná komunita podporuje UNFPA (Fond OSN pre populačnú činnosť), IPPF (Medzinárodnú federáciu pre plánované rodičovstvo) a organizáciu Marie Stopes International. Tieto organizácie sú „poskytovateľmi potratov" v Číne. (AsiaNews)

60. výročie kňazskej vysviacky Benedikta XVI.

Na slávnosť sv. apoštolov Petra a Pavla 29. júna si Svätý Otec pripomenie 60. výročie svojej kňazskej vysviacky. Kongregácia pre klerikov pozýva všetkých veriacich a kňazov na celom svete, aby oslávili túto udalosť šesťdesiatimi hodinami modlitby za posvätenie kňazov a za nové kňazské povolania. Oslava by sa mohla ukončiť 1. júla, na slávnosť Najsvätejšieho Srdca Ježišovho Svetovým dňom modlitieb za kňazov.

V Jovse ukončili projekt venovaný deťom

Deti a mládež obce Jovsa, ktoré už 5 rokov aktívne pracovali v gréckokatolíckom cirkevnom zbore *Zvončeky*, sa od júna 2010 do marca 2011 aktívne zapojili do programu *Nech sa nám netúlajú* a vlastným projektom s názvom *Aj ty na to máš* objavovali a zveľaďovali talenty. Išlo o zmysluplné využívanie voľného času detí a mládeže umeleckou činnosťou v oblasti spevu, tanca, dramatizácie pod vedením pedagógov a odborníkov Dušana Pulku, Ľubice Čornejovej a Slavomíra Jonyho. Umeleckú činnosť spestrili hry a aktivity primárnej prevencie zamerané na rozvoj sebadôvery, kooperácie, empatie. Projekt trval desať mesiacov a skončil sa verejným vystúpením s rovnomenným názvom v sále obecného úradu. Deti a mladí ľudia s radosťou prezentovali nielen svoju prácu, ale tiež lásku, vieru, ochotu podeliť sa so svojimi darmi. Vďaka nadácii a jej finančnej podpore mohli organizátori zakúpiť zvukovú aparatúru. Oficiálne je projekt ukončený, no reálne sa nekončí, pokračuje v činnosti cirkevného speváckeho zboru *Zvončeky* a neformálnej skupiny mladých ľudí *Jovsačik*. (Ľuba Čornejová)

Odpust v Bratislave-Petržalke spojil veriacich oboch obradov

V nedeľu 8. mája sa v Kostole Svätej rodiny v Bratislave-Petržalke slávil odpust pri príležitosti patróna gréckokatolíckej farnosti bl. hieromučeníka Vasiľa Hopka. Chrám naplnili veriaci oboch obradov. Svätú liturgiu slávil otec Miroslav Medviď CSsR spolu s otcom Ľubomírom Matejovičom, miestnym farárom a bratislavským protopresbyterom, a otcom Jozefom Pajerským, rímskokatolíckym kaplánom z Farnosti Svätej rodiny.

Otec Miroslav v homílii povzbudil veriacich oboch obradov, aby naďalej budovali jednotu, po ktorej tak túžil aj blahoslavený Vasiľ. Po slávnostnom *Christos voskrese* všetci traja kňazi udeľovali myrovanie. Gréckokatolícki veriaci pripravili pred chrámom bohaté agapé. (Ľubomír Matejovič)

V Trebišove rozvíjajú cyrilo-metodskú tradíciu

Polovica mája sa v živote Cirkevného gymnázia sv. Jána Krstiteľa v Trebišove spája s hostiteľskou funkciou stále populárnejšieho podujatia, pri ktorom sú prezentované a ocenené výtvarné práce žiakov základných, umeleckých a stredných škôl v rámci regionálnej súťaže *Sväté trojhviezdie – Cyril, Metod, Gorazd*. Organizátorom 15. ročníka bolo aj tento rok Regionálne osvetové stredisko Trebišov, ktoré ho pripravuje ako súčasť Gorazdovho ekumenického festivalu sakrálnych skladieb v rámci 22. svätogorazdovských dní a dekády sv. Gorazda 2005 – 2015 na Slovensku.

V priestoroch školy sa 20. mája slávnostne otvorila vernisáž kresieb a malieb, ktoré sú venované cyrilo-metodskej tradícii a jej šíreniu prostredníctvom žiakov vierozvestcov. Slávnostné dekórum podujatia podporili okrem mladých umelcov a ich pedagógov aj významní hostia: Miroslav Holečko, projektový manažér a kurátor pre kresťanské tradície NOC v Bratislave, Gejza Gore, viceprimátor mesta Trebišov, doc. Michal Hospodár, predseda Spolku sv. Cyrila a Metoda a tlačový tajomník Košickej eparchie, otec Dušan Seman, trebišovský protopresbyter a farár, a ďalší.

Program podujatia slávnostne otvorilo umelecké pásmo, ktoré pripravili študenti 2. a 3. ročníka gymnázia. Výsledky súťaže vyhlásila E. Vítková, ktorá odmenila výhercov.

V multimediálnej miestnosti gymnázia sa zároveň uskutočnil vzdelávací seminár pre stredoškolskú mládež o posolstve našich predkov, ktorý bol v tomto roku z iniciatívy hosťa podujatia doc. Michala Hospodára obohatený aj o špecifický profil bl. Jána Pavla II.

S príspevkami vystúpil Miroslav Holečko, predseda Spoločnosti sv. Gorazda, a doc. Michal Hospodár. (Marek Čižmár)

■ **Na duchovných cvičeniach v stredisku Juskova Voľa sa zúčastnili žiaci 6. a 9. ročníka CZŠ sv. Juraja vo Svidníku.** Gestorom dvojdňového stretnutia 3. – 4. mája bol svidnícky kaplán otec Matej Fečko a duchovný otec z Kečkoviec J. Kačmár. Neodmysliteľnou súčasťou boli katechézy, ktoré ukázali cestu medzi konaním dobra a zla, ohováraním, osočovaním, porušovaním osobnej slobody. Nemenej zaujímavé boli katechézy otca S. Pálfiho o význame symbolov a o dobrovoľnej ceste do pekla. Účastníci duchovných cvičení aktívne trávili aj voľný čas – futbalom, volejbalom či stolným futbalom. (články novinárskeho krúžku)

■ **Gréckokatolícka farnosť v Brezne prijala 12. mája vzácnu relikviu sv. Konštantína Cyrila**, ktorá bola vystavená k verejnej úcte v piaristickom chráme do nedele 15. mája.

Udalosť bola spojená aj s trojdňovou duchovnou prípravou na slávenie odpustovej slávnosti na počesť bl. Vasiľa Hopka, v rámci ktorej do farnosti zavítali otec Ján Krupa z Banskej Bystrice, otec Marián Sabol, banskobystrický protopresbyter a farár z Telgártu, a dekan rímskokatolíckej farnosti v Brezne vdp. Jozef Fričovský.

Nedeľa bola vyvrcholením duchovnej obnovy a dňom odpustovej slávnosti. Po Molebene k bl. Vasiľovi Hopkovi nasledovalo slávenie archijerejskej svätej liturgie, ktorú s vladykom Petrom Rusnákom koncelebrovali otec P. Sabol, otec F. Takáč, otec Ján Zavacký, vdp. Jozef Fričovský a domáci farár otec Ján Kovaľ.

Po myrovaní nasledovalo agapé, ktoré pripravilo pre všetkých hostí miestne malé, ale živé farské spoločenstvo. (J. Kovaľ; snímka: M. Štulajter)

■ **V obci Abranovce sa uskutočnili po 70 rokoch misie.** Otcovia misionári, redemptoristi

z Michaloviec Milan Záleha a Jozef Troja od 12. – 20. marca pripravovali bohatý duchovný program. (veriaci z Abranoviec)

■ **Spomienková výročná slávnosť bl. biskupa mučeníka Vasiľa Hopka v Hrabskom pripadla na 15. mája.** Liturgický program sa začal o 9.00 modlitbou ruženca, ktorý viedli deti a mladí z farnosti Malcov. Moleben k bl. Vasiľovi viedol rektor kňazského seminára otec M. Dancák a bohoslovci. Nasledovala archijerejská sv. liturgia, ktorú slávil prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ spolu s emeritným pomocným pražským biskupom Mons. Jánom Eugenom Kočišom a 34 kňazmi. Medzi prítomnými bol aj primátor mesta Bardejov, starostovia okolitých obcí, poslanci VÚC a asi 600 veriacich.
Homíliu ohlásil otec protosynkel Michal Onderko. Dotkol sa v nej historických udalostí, Gréckokatolíckej cirkvi v 50-tych rokoch 20. stor., a objasnil základnú príčinu utrpenia v živote človeka – hriech. (-rk)

■ **Gréckokatolícky chrámový zbor P. P. Gojdiča z Vranova-Čemerného sa zúčastnil na 13. ročníku *Čakovického festivalu zborového spevu 2011* v Prahe** na pozvanie pražského zboru Camerata. 18. – 21. mája zbor spieval v rôznych chrámoch mesta Praha. Festivalový koncert sa konal v Kostole sv. Alžbety (Praha-Kbely), kde zbor svojím vystúpením pripravil poslucháčom hlboký emotívny zážitok. Koncert vyvrcholil spoločnou skladbou obidvoch zborov. Tóny staroslovienskej hudby sa rozozvučali aj na Čakovickom zámku pri stretnutí so starostom Ing. A. Lochmanom. Okrem spevu pripravili organizátori pre zbor veľmi zaujímavý program. Krásne spomienky si speváci odniesli z hradu Karlštejn a z pútnického miesta Pražská Loreta. (-zppg)

■ **Animátorská škola a kurz *Život v Kristovi* sa uskutočnili 20.** – 22. mája v GMC Bárka. Boh pre účastníkov kurzu pripravil víkend pod vedením tímu Petra Liptáka. 33 mladých sa učilo, ako správne čítať Božie slovo, modliť sa, obstáť v duchovnom boji a ohlasovať Krista. Súbežne s kurzom prebiehala animátorská škola pre 16 animátorov.

V Košiciach vysvätili nových diakonov

Nedeľa o Samaritánke 22. mája bola v košickej gréckokatolíckej katedrále obohatená o diakonskú vysviacku a slávnosť prvého sv. prijímania. Vladyka Milan Chautur, košický eparcha, sprostredkoval prvý stupeň kňazstva trom subdiakonom Košickej eparchie: Milanovi Kmecovi, Kamilovi Ganóczymu a Lukášovi Vojčíkovi.

Vladyka Milan v kázni poukázal na chýbajúceho ducha služby v súčasnej kultúre vzťahov. Kňazské účinkovanie na každom stupni nutne vyžaduje ducha konkrétnej služby. Len služba lásky prináša veľa ovocia, lebo svet je chudobný na lásku.

Svätenci sa pred ekténiou zasnúbili s prestolom a vyjadrili svoju poslušnosť eparchovi. Nasledoval akt udelenia diakonátu a gesto pokory svätencov pred Bohom. Prepásanie orárom a prijatie kadidla boli už vonkajšie znaky novej kvality ich cirkevnej služby. Slávnosť sprevádzal katedrálny zbor pod vedením Lucie Lovašovej.

V ten istý deň bola ešte v katedrále slávnosť prvého sv. prijímania. (Michal Hospodár)

Posviacka nového Chrámu bl. Vasiľa Hopka v Nižnom Orlíku

Nedeľa 22. mája 2011 sa veľkými písmenami zapíše do histórie filiálnej obce Nižný Orlík, ktorá patrí do farnosti Vyšný Orlík. Gréckokatolícki veriaci sa po dlhých rokoch dočkali nového chrámu, ktorý je zasvätený bl. hieromučeníkovi Vasiľovi Hopkovi.

Posviacka chrámu sa začala privítaním prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ a emeritného pražského vladyku Jána Eugena Kočiša starostom obce Jurajom Petným. V homílii otec arcibiskup vyzdvihol to, že veriaci môžu byť právom hrdí na tento chrám. Na slávnosti sa zúčastnil aj otec Marek Pulščák, svidnícky protopresbyter, s manželkou, kňazi z okresu Svidník s manželkami, otec František Dancák, otec Valerián Michlík z Pittsburghu, sestry Rádu sv. Bazila Veľkého zo Svidníka. Pozvanie prijali aj starostovia okolitých obcí, architekt Ing. Ján Zajac

s manželkou, konateľ stavebnej firmy Gira Dušan Hlavinka a ďalší veľmi obetaví a štedrí hostia i veriaci z okolitých farností.

Pôvodný drevený chrám bol zničený vo vojne a odvtedy veriaci z Nižného Orlíka navštevovali chrám vo farnosti Vyšný Orlík. Myšlienka postaviť chrám siaha do 60-tych rokov, keď sa začala stavba chrámu realizovať, ale vtedajšie vedenie ONV vo Svidníku sa postavilo proti tejto výstavbe, preto bola zastavená. (Eva Horňáková; snímka: Kornel Rokický)

Slovenskí gréckokatolíci po druhýkrát putovali do Krakova

Gréckokatolícki veriaci zo Slovenska v sobotu 28. mája putovali do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove, kde sa konala ich 2. metropolitná púť, ktorá sa niesla v duchu poďakovania za dar blahorečenia Jána Pavla II.

Po privítaní sa približne 7 000 pútnikov modlilo rozjímavý slávnostný ruženec. Po ňom prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ predsedal sláveniu archijerejskej svätej liturgie, ktorú s ním koncelebroval aj emeritný biskup Ján Eugen Kočiš a 110 kňazov, medzi nimi aj rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Tadeusz Zasępa. Spevom ju sprevádzali bohoslovci z prešovského gréckokatolíckeho kňazského seminára.

V homílii vladyka Ján povedal: „Akí sme šťastní, že sme veriaci ľudia! Vieme, odkiaľ sme a kam smerujeme. Novozákonná Pascha – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista zachraňuje všetkých ľudí! V prebodnutom srdci, rukách a nohách Ježiša je prameň Božieho milosrdenstva.“ Vyzval pútnikov modliť sa Korunku Božieho milosrden-

stva. O bl. Jánovi Pavlovi II., apoštolovi Božieho milosrdenstva, sa vyjadril ako o veľkom a svätom pápežovi, ktorý hlásal, ba priam kričal na všetkých námestiach sveta, že Krista nemožno vylúčiť z dejín človeka.

Popoludní bola beseda s kardinálom Stanisławom Dziwiszom, krakovským arcibiskupom a metropolitom. Ako dlhoročný najbližší spolupracovník Jána Pavla II. o ňom povedal, že všetko spájal s modlitbou. Bola to predovšetkým „geografická“ modlitba, keď sa modlil za jednotlivé krajiny a národy. Často tvrdil, že najdôležitejšou úlohou pápeža je prihovárať sa za všetkých. O Gréckokatolíckej cirkvi svojim spolupracovníkom hovoril: „Ja musím byť aspoň taký verný, ako boli a sú gréckokatolíci verní Cirkvi a pápežovi.“ Otec kardinál ochotne odpovedal na mnohé zaujímavé otázky pútnikov.

Na konci hodinového stretnutia mu vladyka Ján Babjak v mene Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku odovzdal dar pre Sanktuárium Božieho milosrdenstva v Krakove – ikonu krásnobrodskej Bohorodičky, ktorá bola počas celej púte vystavená vo svätyni baziliky. Pútnikom bude stále pripomínať vďačnosť gréckokatolíckych veriacich zo Slovenska za požehnaný pontifikát bl. Jána Pavla II., za jeho lásku ku gréckokatolíkom na Slovensku, ako aj za jeho prorocké a prozreteľné uvádzanie sveta do milosrdného Božieho objatia. Jej miesto bude v slovenskej Kaplnke Sedembolestnej Panny Márie v suteréne sanktuária.

Potom si pútnici vypočuli katechézu o bl. Jánovi Pavlovi II. vo vzťahu k Božiemu milosrdenstvu v podaní rehoľnej sestry a púť zakončili modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva.

Na konci sa im prihovoril pomocný krakovský biskup – rektor sanktuária Ján Zając, ktorý pútnikom spolu s arcibiskupom Jánom Babjakom udelil požehnanie s relikviou krvi bl. Jána Pavla II. a s relikviou sv. sestry Faustíny. (Ľubomír Petrík; snímky: Dominik Petrík)

Vyšla kniha o Šašovej

Vo Vydavateľstve Petra vyšla ďalšia publikácia otca Františka Dancáka *Šašová a jej zázračná ikona.* Prezentácia sa uskutočnila v nedeľu 29. mája v obci Šašová. Slávnostný akt uviedol otec Kamil Fech, správca farnosti Ortuťová, pod ktorú Šašová ako filiálka patrí. Knihu predstavil veriacim autor knihy. Po prezentácii nasledovala beseda o knihe a autogramiáda. Slávnosť sa zakončila posedením s veriacimi pri bielom stole v dome kultúry, ktoré pripravil starosta obce Jozef Vargovčík. (-red)

Bratislavská eparchia sa rozlúčila s relikviami sv. Cyrila

Po dvojmesačnom putovaní sa 31. mája ukončilo putovanie relikviára s ostatkami sv. Cyrila po Bratislavskej eparchii. Pri tejto príležitosti slúžil bratislavský eparcha Mons. Peter Rusnák sv. liturgiu v Katedrále Povýšenia sv. Kríža v Bratislave za účasti viacerých kňazov.

V homílii vladyka poukázal na skutočnosť, že dnešný svet zdôrazňuje obraz, zatiaľ čo Cirkev a naša viera je postavená na počúvaní slova. V závere poukázal na zodpovednosť kresťanov za súčasnú generáciu v odovzdávaní kresťanského posolstva, Božieho slova, a zdôraznil, že pravá cyrilo-metodská tradícia nesmie zostať len na kultúrnej úrovni, ale sa má prejavovať počúvaním a prijímaním Kristovho slova.

Na záver liturgie sa zhromaždeným prihovoril generálny vikár otec Vladimír Skyba, ktorý zhrnul význam dvojmesačného putovania relikvií po eparchii ako duchovnej prípravy na jubilejný rok 2013.

Vyvrcholením putovania relikvií bol odborný a umelecký program, ktorý pripravila Bratislavská gréckokatolícka eparchia v spolupráci so Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV. V nedeľu 29. mája sa konala prezentácia monografie Andreja Škovieru *Svätí slovanskí sedmopočetníci* a prednáška *Svätý Cyril Filozof a jeho spolupracovníci – osvietitelia Slovanov*. V pondelok 30. mája sa uskutočnila prednáška Jána Doruľu *Proglas sv. Konštantína*. Po svätej liturgii nasledoval koncert byzantskej chrámovej hudby v podaní zboru Kyrillomethodeon pod vedením dirigenta Adriána Kokoša, popretkávaný prednesom veršov duchovnej poézie s cyrilo-metodskou tematikou básnika Michala Chudu. (Stanislav Gábor)

Pod vedením otca Slavomíra Pálfiho spoznávali tajomstvo Najsvätejšej Trojice. Sobotňajší večer bol spoločne strávený s účastníkmi kurzu *Život v Kristovi.* Víkend sa skončil v nedeľu spoločným slávením liturgie. (Slavomír Zahorjan)

■ **Prednášky na tému *Umenie* sa uskutočnili 25. mája v Centre spirituality Východ – Západ Michala Lacka v Košiciach** v rámci mesačných stretnutí. Ako prvá odznela prednáška Emílie Dankovčíkovej na tému *Byzantská ikona*. Ďalšia prednáška odznela v podaní Márie Spoločníkovej, ktorá sa podelila o svoje skúseností s tvorbou. Zvýraznila najmä potrebu kvalitného výtvarného prejavu a moderného umenia. Prednášky boli veľmi hodnotné a určite si prišiel na svoje každý milovník ikon či moderného umenia. (Michal Vadrna)

■ **V Juskovej Voli sa stretlo 22 detí a mladých zo Zámutova a Čaklova.** Posledný májový víkend 27. – 29. mája vládla v GMC Bárka v Juskovej Voli rodinná atmosféra. Víkend sa niesol v duchu poslušnosti, pomoci druhým a odovzdanosti do Božej vôle. Vzorom bola Presvätá Bohorodička a praotec Abrahám. Vyvrcholením víkendu bolo dopoludňajšie nedeľné slávenie svätej liturgie. (Beáta Baranová)

■ **49. púť radosti vo Vysokej nad Uhom** sa uskutočnila 27. – 29. mája. Niesla sa v duchu myšlienky *Láska všetko znáša*. Vzácnym hosťom na púti bol vladyka Milan Šášik, mukačevský eparcha, ktorý odkázal mladým, aby podľa Ježišovho príkladu prinášali svetlo do tohto sveta.

■ **Mons. Dominik Hrušovský, emeritný arcibiskup a apoštolský nuncius, oslávil významné životné jubileum – 85 rokov.** Narodil sa 1. júna 1926 vo Veľkej Mani v okrese Nové Zámky. Kňazskú vysviacku prijal v roku 1950. V rokoch 1966 – 1992 pôsobil v Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Biskupskú vysviacku prijal v roku 1983 v Ríme. V roku 1992 bol vymenovaný za pomocného biskupa Trnavskej arcidiecézy a v roku 1996 za apoštolského nuncia v Bielorusku a povýšený na arcibiskupa. Od júla 2007 žije v rodisku.

Deň rodiny 2011

Košice

Spojiť všetky zdravé sily spoločnosti do zápasu za záchranu celistvosti rodiny bolo úmyslom aj v poradí druhého ročníka Dňa rodiny v Košiciach. Organizátori si vybrali sobotu 21. mája v súlade s kalendárom OSN. Duchovnú silu prišli početní účastníci načerpať do Dómu sv. Alžbety, kde pontifikálnu svätú omšu slávil košický arcibiskup Bernard Bober, košický eparcha Milan Chautur a niekoľko desiatok kňazov obidvoch obradov. V kázni vladyka Milan poukázal na to, že slovenská rodina dnes trpí nedostatkom lásky. Výsledkom krízového javu sú alarmujúce percentá rozvodovosti a počet neúplných rodín. Vladyka pripomenul skutočnosť, že len usporiadaná rodina je najlepším modelom života pre väčšinu populácie. V tomto modeli sa napĺňa Boží plán s človekom a štát je zbavený ťarchy starostlivosti o rozpadnuté rodiny a ich členov. V závere liturgie arcibiskup Bober poďakoval nadšeným organizátorom za ich podiel na príprave podujatia a účastníkom poprial pohodové rodinné popoludnie.

V centre mesta čakal na účastníkov bohatý kultúrno-spoločenský program. Folklórna skupina Kandráčovci svojím vystúpením potešila i pobavila najmä milovníkov ľudových piesní. Po nich moderátor podujatia František Balún uviedol gospelovú skupinu na čele s kňazom Petrom Milenkým. Ďalšie čísla programu boli venované prevažne deťom. Tie mali možnosť stretnúť sa s rozprávkovými bytosťami, skákať na nafukovacom hrade, dať si pomaľovať tvár, zahrať si stolný futbal či iné nápadité programy. Počas popoludnia prebiehal v okolí trh organizácií na podporu tradičnej rodiny. V rámci Dňa rodiny boli verejnosti bezplatne sprístupnené vybrané múzeá a iné atrakcie. V archeologickom komplexe Dolná brána bola jedinečná výstava s názvom *Vedľajší účinok: smrť*, kde boli na videozáznamoch a paneloch vyobrazené vývojové štádiá psychiatrickej liečby a jej negatíva.

Na záver organizátori prijali spoločné vyhlásenie, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Rodina je miestom odovzdávania základných životných skúseností, ekonomického bohatstva, kultúrneho, sociálneho i duchovného cítenia. V rodine je budúcnosť ďalších generácií“ (celé vyhlásenie nájdete na www.denrodiny.sk).

Michal Hospodár

Bratislava

„Aby deti otcov mali, aby mali mamy!“ zaznelo tak ako po predchádzajúce dva roky aj tento rok pri príležitosti Dňa rodiny v nedeľu popoludní 22. mája na Hlavnom námestí v Bratislave. Hlavný organizátor podujatia – Fórum kresťanských inštitúcií (FKI) – v spolupráci s detskými, mládežníckymi a prorodinnými organizáciami, s magistrátom mesta a Bratislavským kultúrnym a informačným strediskom pripravili príjemné popoludnie plné zábavy, umeleckých vystúpení, tvorivých dielní, súťaží a prezentácií aktivít viacerých občianskych združení, ktoré sa venujú rodine a jej členom.

Deň rodiny otvoril príhovorom predseda FKI František Neupauer a po ňom sa na pódiu vystriedali hudobná skupina Frontline, Miška Marienková

s programom pre deti, Duo Gitanas – finalistky súťaže Talentmánia, tanečné zoskupenie Breakfunnies. Bratislavčanom sa prihovoril aj bratislavský eparcha biskup Peter Rusnák a po ňom svoje áno rodine vyspievali Arpi Patkoló s manželkou Anikou a dcérou Anabelou. Myšlienku podporil známy spisovateľ Daniel Hevier i staršej generácii dobre známa speváčka Mária Velšicová. Po prednesení *Vyhlásenia Dňa rodiny* nasledovalo vystúpenie Dominiky Starej a autogramiáda.

Jozef Predáč

Prešov

Pri príležitosti celosvetového Dňa rodiny sa mesto Prešov rozhodlo na svojom území vyhlásiť od 29. mája do 3. júna Týždeň rodiny. V nedeľu popoludní 29. mája ho odštartovala tradičná aktivita *Family day*, ktorej cieľom je upriamiť pozornosť spoločnosti na hodnotu zdravej rodiny. Celoslovenský *Family day* alebo Deň rodiny sa deje pod záštitou Konferencie biskupov Slovenska (KBS) a myšlienkovo ho pripravilo Fórum kresťanských inštitúcií (FKI). V Prešove zabezpečovalo organizáciu a program podujatia Centrum pre rodinu na Sigorde. V spolupráci so skupinou dobrovoľníkov a ďalšími organizáciami aktívnymi v službe rodinám pripravilo na prešovskom námestí bohatý program v dvoch hlavných blokoch.

Prvý bol zameraný na deti. Odštartovalo ho krátke interaktívne divadielko *Krtko a ruža*, ktoré si získalo pozornosť najmenších divákov, a chytľavé detské piesne v podaní veselého klauna – maskota detského programu. Kultúrnym vystúpením prispeli deti z Cirkevnej základnej školy s Materskou školou bl. P. P. Gojdiča. Podujatie oživili scénkami a piesňami pre mamy. Rozprávkový príbeh v podaní Dobrovoľníckej skupiny larpového šermu v dobových kostýmoch preniesol malých divákov do čias princezien, kráľov a rytierov. Detský blok uzatváralo predstavenie detského divadla Rybka, ktorého nosnou myšlienkou bolo ukázať deťom, aké dôležité je rozhodovať sa v živote pre dobro. Po skončení detského programu mali deti možnosť až do večera tráviť čas pri tvorivých a zábavných aktivitách.

Druhý blok bol orientovaný na dospelých a mal kultúrno-informačný charakter. Otvoril ho riaditeľ Centra pre rodinu na Sigorde otec Peter Jakub so svojou rodinou, s ktorou predniesli hlavné tézy *Family day*. Nasledoval príhovor p. Mariána Baču, vedúceho odboru sociálnych služieb mesta Prešov, a po ňom povzbudivé slovo otca Michala Onderka, protosynkela Prešovského arcibiskupstva. Pozvanie prijal aj Martin Husovský, spevák skupiny Komajota, so svojou manželkou Veronikou, ktorí sa ochotne podelili so svojím prežívaním rodinného života a spestrili ho piesňami zo svojej tvorby. V tejto časti programu odzneli prezentácie aktivít zameraných prevažne na prevenciu zdravého rodinného života. Hovorené slovo bolo doplnené piesňami gospelovej interpretky Ľudky Koščovej a skupiny Anastasis, ktoré dali stretnutiu jedinečný nádych oslavy Boha a jeho plánu pre rodinu. V tomto duchu sa tiež niesli slová otca Jozefa Marettu, člena Komisie pre rodinu pri Prešovskom arcibiskupstve, ktorý poukázal na hodnotu rodiny a ponúkol niekoľko praktických rád pre jej funkčnosť. Vyvrcholením programu bol koncert skupiny Anastasis. Mnohým divákom bolo ťažko prijať, že ide o posledný bod programu.

Ešte dlho po programe posedávali rodinky na námestí pred pódiom, akoby sa nechceli nechať vytrhnúť z atmosféry, ktorú tam Deň rodiny zanechal.

František Sochovič

NA 5 MINÚT

Rozhovor s Gregorom III. Lahamom, gréckokatolíckym melchitským patriarchom Antiochie a celého Východu, Jeruzalema a Alexandrie, o situácii na Blízkom východe

Ako vnímate súčasnú situáciu na Blízkom východe z perspektívy kresťanov?

Sme svedkami historického posunu, akéhosi zlomu, v ktorom dochádza k veľkým zmenám. Niekde sú to zmeny pokojnejšie, inde je to kruté krviprelievanie a nezmyselné zabíjanie. Takpovediac horí celá severná Afrika a blízkovýchodné krajiny. Aké miesto majú v tom všetkom kresťania? Pred rokom sme slávili špeciálnu synodu biskupov pre Blízky východ s témou *Spoločenstvo a svedectvo*. Akoby Božou prozreteľnosťou sa nám ponúka príležitosť v konkrétnych historických situáciách žiť jednotu a vydávať svedectvo, ako sme o tom uvažovali. Mohli by sme povedať, že ani nemusíme hľadať spôsob, lebo ho nám ponúka sám Pán. Byť soľou zeme a svetlom sveta! Toto je naša cesta. Zostať tam, kde sme, a ponúknuť pomocnú ruku núdznym bez ohľadu na náboženstvo.

Ako konkrétne ste sa rozhodli napĺňať tento cieľ?

V 300-miliónovom moslimskom svete sme naozaj soľou skrze našu otvorenosť pre dialóg, pre hľadanie pravdy. V minulom roku som otvoril *Centrum stretnutia* v Libanone – centrum, ktoré je spoločným projektom gréckokatolíckeho patriarchátu v Damasku a moslimského šejka z Emirátov. Kresťan a moslim spoločne pre dialóg, vzájomné poznanie a premostenie náboženstiev a kultúr. Povzbudzujem všetkých kresťanov, aby sa nebáli byť soľou a svetlom, stretávali sa, počúvali sa a neodmietali vzájomnú pomoc. Prosím však všetkých, aby sa modlili za pokoj vo Svätej zemi, za pokoj medzi moslimami, židmi a kresťanmi. Pokoj Jeruzalema je kľúčom k pokoju všade, aj tu v Európe. Ozajstný kresťan je otvorený pre každého, lebo v každom vidí najprv Boží obraz a až potom farbu pleti či príslušnosť k náboženstvu.

Róbert Jáger
snímka: Stano Gábor

Medžugorie – mýtus alebo zázrak?

Ísť do Medžugoria a neklásť si pritom žiadne otázky, to asi nie je celkom možné. Veď samotné Medžugorie je už 30 rokov jedna veľká otázka. Ale k otázkam patria aj odpovede. A tam sa dajú nájsť. Tie najsprávnejšie odpovede, ktoré potrebuje človek počuť. Týkajú sa totiž jeho srdca. Niekedy sú to tvrdé zistenia. Ale čo je pre život dôležité? Presvedčiť sa o tom, že tam z neba prichádza Mária? Alebo sa len znova presvedčiť o tom, že treba meniť svoje srdce?

Na slovíčko, vizionári

V bývalej Juhoslávii, v hercegovinskom hornatom kraji sa asi 30 km od mesta Mostar nachádza malá farnosť Medžugorie. Pred 30 rokmi, presne 24. júna 1981, sa tu údajne zjavila Panna Mária šiestim vizionárom. Predstavila sa im ako Kráľovná pokoja. Boli to vtedy ešte deti.

Vicka Ivankovičová-Mijatovičová

Vicka má stále každodenné zjavenia o 18.40 hod. Panna Mária jej zverila 9 z 10 tajomstiev. Požiadala Vicku modliť sa zvlášť za chorých. Vo svojom rodnom modrom dome často prijíma pútnikov z celého sveta, hovorí im s veľkou láskou a trpezlivosťou o posolstvách Panny Márie a aj napriek veľkému fyzickému utrpeniu má stále na tvári úsmev.

Mirjana Dragičevičová-Soldová

Mirjana mala denné zjavenia do 25. decembra 1982, keď jej Panna Mária zverila desiate tajomstvo a prisľúbila, že sa jej bude zjavovať raz do roka, a to v deň jej narodenín 18. marca do konca jej života. Od augusta 1987 každého druhého dňa v mesiaci počuje vnútorným hlasom Pannu Máriu. V niektoré z týchto dní Pannu Máriu aj vidí. Panna Mária jej zverila modliť sa obzvlášť za neveriacich, teda tých, ktorí ešte nespoznali Božiu lásku. Mirjana vybrala kňaza Pera Ljubicica z Medžugoria, ktorému zverili tajomstvá.

Marija Pavlovičová-Lunettiová

Panna Mária jej zverila 9 z desiatich tajomstiev a každého 25. dňa v mesiaci dáva prostredníctvom nej posolstvo pre farnosť a svet. Panna Mária požiadala Mariju modliť sa obzvlášť za duše v očistci a zasvätené sestry. Marija nabáda pútnikov, aby sa modlili a postili, a to dvakrát do týždňa – v stredu a piatok – o chlebe a vode. Ak to zdravotný stav nedovoľuje, radí odrieknuť si fajčenie, alkohol alebo obľúbené jedlo, sladkosť či pozeranie televízie.

Ivan Dragičevič

Panna Mária zverila Ivanovi doposiaľ 9 z 10 tajomstiev. V júli 1982 začala Panna Mária prostredníctvom Ivana viesť modlitebnú skupinu, ktorá sa stretáva na modlitbách dvakrát do týždňa. Ivan máva každodenné zjavenia. Panna Mária ho požiadala modliť sa najmä za kňazov a mládež. Ivan má špeciálny dar privádzať pútnikov k obráteniu. Keď rozpráva o potrebe modlitby, zdôrazňuje, aké dôležité je modliť sa nielen perami, ale srdcom, a to pomaly a pozorne. Máva nočné zjavenia pri Modrom kríži na Podbrde.

Ivanka Ivankovičová-Elezová

Ivanka mala denné zjavenia do 7. mája 1985, keď jej Panna Mária zverila desiate tajomstvo a dala prísľub, že sa jej bude zjavovať raz ročne, a to 25. júna, na výročie zjavení, do konca jej života. Tieto zjavenia máva vo svojom dome. Panna Mária ju požiadala modliť sa zvlášť za rodiny. Ivanka žije život v skrytosti a iba zriedkavo sa stretáva s pútnikmi. Panna Mária jej počas zjavení rozprávala o budúcnosti sveta, Cirkvi, jej osobného života. Boh jej dal milosť niekoľkokrát vidieť jej mamku, ktorá zomrela mesiac pred začiatkom zjavení. Ivanka ubezpečuje, že existuje život po smrti.

Jakov Čolo

Jakov mal denné zjavenia do 12. septembra 1988, keď mu Panna Mária zverila desiate tajomstvo a prisľúbila mu zjavenia raz ročne – 25. decembra. Panna Mária ho požiadala modliť sa zvlášť za chorých a pútnikov. Panna Mária ho spolu s Vickou vzala do pekla, očistca a neba.

Jelena Vasilijová a **Marijana Vasilijová** dostali dar vnútorného zraku a načúvania. Pannu Máriu videli srdcom. Tieto dve dievčatá prežívali zjavenia Panny Márie inak ako ostatní šiesti vizionári a nemohli sa jej dotknúť.

Podbrdo – miesto (údajných) zjavení

Noc. Len malé svetielka bateriek, šmykľavé skaly, pichľavé kríky. A pútnici. Bez ohľadu na ťažké podmienky kráčajú. Každý chce vystúpiť na vrchol. A tak sa potvrdzuje stará pravda. Ak má človek cieľ, nehľadí na prekážky, kráča

za ním. Žeby to fungovalo len na Podbrde? Nie. Funguje to všade. Len človek nesmie zabúdať na cieľ.

Križevac

Kopec, na ktorého vrchole stojí biely kríž. Vidieť ho už zďaleka. Keď človek s námahou vystúpi hore ku krížu, zláka ho to oprieť sa oň alebo aspoň sa ho dotknúť. A modliť sa. A vlastne je to prirodzené. Ku krížu jednoducho patrí modlitba. Tak k tomu na Križevaci, ako aj k tomu, ktorý každý z nás nesie vo svojom živote.

Cenacolo

Sestra Elvíra Petrozziová založila v Medžugorí domy na liečbu narkomanov. Nazývajú sa *Cenacolo*, čo v preklade znamená *Večeradlo*. Za jednoduchým názvom sa skrývajú zložité životné príbehy. Šanca pre závislých (drogy, alkohol, gamblerstvo...) oslobodiť sa a nájsť zmysel života. Terapia je jednoduchá: modlitba, práca, priateľstvo. Všetci prichádzajú slobodne a slobodne môžu aj odísť. A mnohí to nezvládnu a odchádzajú. Možno sa nevedia modliť, možno nevládzu pracovať a možno nedokážu byť priateľmi. Naozaj, čo je z toho najťažšie? Modlitba? Práca? Priateľstvo? Odpoveď asi každý z nás vie. Na prácu stačia človeku ruky a rozum, ale na modlitbu a priateľstvo potrebuje otvoriť svoje srdce. Aj chlapci z *Cenacola* to vedia. A tí, ktorí zostali, hovoria, že neľutujú.

Majčino selo (Matkina dedina)

Domy pre opustené deti a siroty. Toto zariadenie vzniklo za občianskej vojny v bývalej Juhoslávii. A uprostred tejto minidediny socha jej zakladateľa Slavka Barbariča – františkána, kňaza. Ako hovoria tí, ktorí ho osobne poznali, bol to človek s otvoreným srdcom pre všetkých, veľmi komunikatívny, neskutočne pracovitý, vzdelaný (hovoril siedmimi jazykmi). V roku 2000 nečakane zomrel. Mal 54 rokov. Ktovie, koľko ľudí si vtedy a možno ešte aj dnes kladie otázku, prečo musel odísť tak skoro.

Patrick, Nancy a ich hrad

Pri pohľade na tento skvost mi ako prvé napadlo, že kanadský podnikateľ a jeho žena (advokátka) si sem prišli užívať svoje peniaze. Potom som sa však dozvedel, že miesto slúži na oddych tela i ducha pre kňazov a rehoľníkov. Zadarmo. A že títo dvaja, kedysi v očiach druhých úspešní ľudia, tu už viac ako 17 rokov žijú iný život. Život ani nie tak úspešných, ale šťastných ľudí. Každý deň v službe pre druhých. Bojujú s problémami, so svojimi osobnými zlyhaniami. K šťastiu vedie veľa ciest. Pre každého iná.

Ovocie Medžugoria

Uzdravené vzťahy v rodinách, nespočetné množstvo kňazských a rehoľných povolaní, obrátenia, uzdravenia. Vzniklo tu mnoho spoločenstiev – modlitbových i rehoľných, spoločenstvo na liečbu závislých. Modlia sa tu jednotlivci i skupiny. V mnohých katolíckych krajinách je spovedanie na ústupe. Stále menej a menej veriacich sa dnes spovedá. V Medžugorí je opačná prax. Tu sa za deň vyspovedá aj 10-tisíc ľudí. Spovedá pritom naraz niekedy aj 200 kňazov z celého sveta. V Medžugorí sa vyspovedali milióny ľudí, mnohí po desiatich či štyridsiatich rokoch... V priebehu roka je v Medžugorí pri svätých liturgiách podaných viac ako milión svätých prijímaní. Medžugorie navštívi ročne viac ako milión pútnikov. Do roku 2011 pútnické Medžugorie navštívilo vyše 35 miliónov pútnikov, z ktorých boli tisíce duševne alebo fyzicky uzdravených. Za nimi treba vidieť miliardu tých, ktorí z akýchkoľvek dôvodov nemôžu cestovať do Medžugoria, ale srdcom a sympatiami sú do určitej miery obrátení k Medžugoriu.

Videl som

Ľudí s úsmevom na tvári postiť sa o chlebe a o vode. Deti, mladí i starí, zdraví i chorí, všetci hovorili „Áno, predsa to ide a sme šťastní." Videl som 80-ročnú ženu, ktorá prešla bosá po ostrých skalách na Podbrdo, dlhé rady kajúcnikov, mladých aj starých, s ružencom v ruke. Videl som obrovský dav na kolenách pred Eucharistiou. Stretol som sa veľkou úctou voči Božím služobníkom – kňazom, aká u nás nie je zvykom. Zažil som veľmi silné osobné svedectvá uzdravených narkomanov, alkoholikov a gamblerov. Zažil som zvláštny druh pokoja na Podbrde (zabudol som tam úplne na všetko, len som „konzumoval" ten pokoj).

Záverečná snímka

Čo by tak asi na nej malo byť, ak nie socha Márie? Ale odniesť si odtiaľ len fotku sochy, to by bolo málo. Tak, ako je málo odniesť si len medailón či ruženec. Človek si odnesie aj niečo viac. Možno to ani nevie celkom pomenovať, ale vie, že sa to niekde v ňom uložilo. Niečo ako atmosféra tohto miesta modlitby. A ešte aj túžba vrátiť sa tam. Neviem, čím to je. Možno tým, že je tam naozaj Kráľovná pokoja. ■

Vladimír Mikluš-Sekera

WEBOVÉ STRÁNKY

www.aetos.sk

Charakteristickou črtou pre spoločenstvo je schopnosť komunikácie. V prvom rade medzi tými, ktorí spoločenstvo vytvárajú, ale i komunikácia smerom von k tým, ktorí nie sú jeho súčasťou. Tejto línie sa drží i gréckokatolícke mládežnícke spoločenstvo Aetós a prostredníctvom svojej webovej domény *www.aetos.sk* úspešne prezentuje a informuje o svojej činnosti tak svojich členov, ako aj sympatizantov.

Už pri prvom kliknutí na *Úvod* je jasné, že stránka je vytvorená mladými a pre mladých. Putovaním po stránkach vás bude

sprevádzať moderná grafika, pútavá hlavne pre mladých návštevníkov. Obsahovo je stránka zameraná prevažne informačne. V niekoľkých sekciách, ktoré sú umiestnené v hornej odkazovej lište, sú odkazy, ktoré sa rozbaľujú do svojich podsekcií priamo po nakliknutí. Ak chcete získať všeobecné informácie o spoločenstve a jeho fungovaní, kliknite na sekciu *O spoločenstve*. To, čo mňa skutočne na tejto stránke zaujalo, sa nachádza na úplne inom mieste. Tvorcovia stránky sa vybrali cestou interaktivity a využívajú na to formu krátkych videí, ktoré sú výtvorom Aetós TV. Ak by ste si ich chceli pozrieť, klikajte myškou na *Multimédiá,* podsekciu *Video*.

Na záver by som vás chcel navnadiť a pozvať na návštevu týchto stránok. Podarilo sa mi zistiť, že sa chystá celková obnova tejto webovej domény, čím sa obohatí nielen po stránke dizajnovej, ale aj obsahovej.

Mikuláš Jančuš

Svätý František Saleský 1

Drahí bratia a sestry!

Dieu est le Dieu du coeur humain – Boh je Bohom ľudského srdca (*Traktát o Božej láske*, I, XV). V týchto zdanlivo jednoduchých slovách nachádzame odraz veľkého majstra spirituality, o ktorom by som vám dnes chcel povedať – svätého Františka Saleského, biskupa a učiteľa Cirkvi. Narodil sa v roku 1567 v pohraničnom regióne Francúzska, bol synom Signore di Boisy, starej a vznešenej rodiny Savojska. Žil na prelome dvoch storočí – šestnásteho a sedemnásteho – a zhrnul v sebe to najlepšie z učenia a kultúrnych úspechov storočia, ktoré sa končilo, zladiac dedičstvo humanizmu s orientáciou smerom k absolútnu, ktorú nachádzame v mystických prúdoch. Jeho formácia bola veľmi dôkladná, v Paríži absolvoval vyššie štúdiá, venoval sa tiež teológii. Na univerzite v Padove vyštudoval právo, ako si želal jeho otec, a to brilantnými výsledkami, získal doktorát *utroque iure*, teda v kánonickom i civilnom práve. V jeho harmonickej mladosti – premýšľajúc o myšlienkach svätého Augustína a svätého Tomáša Akvinského – nastala u neho hlboká kríza, ktorá ho viedla k pochybnostiam o vlastnej večnej spáse a k myšlienkam o Božom predurčení, prežívajúc skutočnú duchovnú drámu z hlavných teologických otázok svojej doby.

Intenzívne sa modlil, ale pochybnosti ho tak veľmi mučili, že niekoľko týždňov takmer úplne nejedol a nespal. Na vrchole skúšky šiel do dominikánskeho kostola v Paríži, otvoril svoje srdce a takto sa modlil: „Nech sa stane čokoľvek, Pane, ty, ktorý držíš všetko vo svojich rukách a tvoje cesty sú spravodlivosť a pravda; čokoľvek, čo si pre mňa určil...; ty, ktorý si vždy spravodlivý sudca a milosrdný Otec, ja ťa budem milovať, Pane,... budem ťa milovať tu, môj Bože, a vždy budem dúfať v tvoje milosrdenstvo a vždy ťa budem chváliť... ó,

Pane Ježišu, ty budeš vždy moja nádej a moja spása v krajine žijúcich“ (I Proc. Canon., vol I, art. 4).

Ako dvadsaťročný František nachádza pokoj v podstatnej a oslobodzujúcej skutočnosti Božej lásky: milovať ho bez žiadania niečoho na oplátku a veriť v Božiu lásku; nepýtať sa, čo urobí Boh so mnou: jednoducho ho milovať nezávisle od toho, čo mi dá a čo nie. Tak nachádza pokoj a otázka o predurčení – o ktorej sa v tej dobe veľa diskutovalo – bola pre neho vyriešená, pretože už ďalej nehľadal to, čo môže získať od Boha; jednoducho ho miloval a úplne sa odovzdal jeho dobrote. A toto bude tajomstvom jeho života, ktoré sa ukáže v jeho hlavnom diele *Traktát o Božej láske*.

Prekonajúc otcov odpor František nasledoval Pánovo volanie a 18. decembra 1593 bol vysvätený za kňaza. V roku 1602 sa stal biskupom Ženevy, v čase, keď toto mesto bolo pevnosťou kalvinizmu, a tak jeho biskupské sídlo bolo v exile v meste Annecy. Ako pastier chudobnej a problémovej diecézy v hornatom kraji, ktorý bol známy tvrdosťou i krásou, píše: „Stretol som ho (Boha) plného nehy a sladkosti uprostred našich vysokých a drsných hôr, v ktorých ho milovalo mnoho jednoduchých duší a uctievalo v pravde a úprimnosti; a srnčia zver a kamzíky pobehovali sem a tam medzi desivými ľadmi a ohlasovali jeho chválu“ (list matke de Chantal, október 1606). Napriek tomu vplyv jeho života a učenia na vtedajšiu Európu – i v celých ďalších storočiach – bol nesmierny. Bol apoštolom, kazateľom, spisovateľom, mužom činu i modlitby; snažil sa o realizáciu myšlienok Tridentského koncilu; zapojil sa do kontroverzie i dialógu s protestantmi zakúsiac – okrem nevyhnutnej teologickej konfrontácie – účinnosť osobného vzťahu a lásky; bol poverený diplomatickými úlohami v Európe a úlohami sprostredkovania a zmierenia spoločnosti. No predovšetkým bol pastierom duší: stretnutie s jednou mladou ženou, paňou z Charmoisy, ho inšpirovalo k napísaniu jednej z najčítanejších kníh moderných čias *Návod na nábožný život*; z jeho hlbokého duchovného priateľstva s výnimočnou osobnosťou – sv. Janou Františkou de Chantal sa zrodí nová rehoľná rodina – Rád Navštívenia Panny Márie charakterizovaný, ako chcel svätec, úplným zasvätením sa Bohu, prežívaným v jednoduchosti a pokore v mimoriadne dobrom vykonávaní obyčajných vecí: „Chcem, aby moje dcéry nemali žiaden iný ideál, než oslavovať nášho Pána svojou pokorou“ (list Mons. De Marquemond, jún 1615). Zomiera v roku 1622 ako päťdesiatpäťročný, poznačený tvrdosťou čias a apoštolskou námahou. ■

TKKBS
Preložil: Ľubomír Rebek
(dokončenie v budúcom čísle)

25. júna oslávi Mons. Ján Eugen Kočiš, pražský emeritný biskup, 85. narodeniny. Pri tejto príležitosti mu v mene redakcie a v mene všetkých čitateľov Slova vyprosujeme pevné zdravie a hojnosť Božích milostí.

Živite ľudije na blaho svita
našomu jepiskopu mnohaja lita!

Drahé odpadky

Potraviny sú síce najmenej dôležité nutnosti nášho života, vieme bez nich vydržať dlhšie než bez vody či vzduchu, ale musia byť. Smrť vyhladovaním je naozaj krutá. Pre nedostatok potravín sa vedú vojny a migrujú milióny ľudí. Nie je to nič nové. Dialo sa to aj v minulosti. Stačí si spomenúť na Jakuba a jeho synov, a ich cestu do Egypta.

„OSN predpokladá, že v roku 2020 budeme mať 50 miliónov environmentálnych utečencov," povedala na výročnom zasadnutí Americkej asociácie pre rozvoj vedy (AAAS) profesorka Cristina Tiradová z univerzity v Kalifornii. „Keď ľudia nemôžu žiť v trvale udržateľných podmienkach, sťahujú sa."

Ako príklad na konferencii uviedli južnú Európu, ktorá sa stáva záchranou a jedinou nádejou pre emigrantov z Afriky. Tí neraz riskujú svoje životy, aby sa dostali z Maroka cez Gibraltár do Španielska. Neraz používajú doslova primitívne dopravné prostriedky. Ich cieľom na ceste z Líbye a Tuniska sa stáva Taliansko.

„To, čo sme videli v Tunisku – zmeny vo vláde, a zrazu množstvo ľudí odchádza do Talianska – to sa stáva vzorom," cituje agentúra AFP profesora Ewana Todda z Michiganskej štátnej univerzity. „Afričania sa už v malých skupinách presúvajú do Španielska, Nemecka. Neskôr však budeme vidieť omnoho, omnoho väčší počet tých, ktorí sa budú snažiť dostať na sever. Keď bude nedostatok jedla a potravín." Ako pre AFP ďalej dodal, v mnohých krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky majú doslova „kokteil politiky, nábožtenstva a ďalších vecí, ale často tam počujete chudobných ľudí hovoriť o tom, že veci podnietilo to, že chcú prežiť, chcú jesť, chcú uživiť svoje rodiny".

Navyše ceny potravín dosahujú najvyššie hodnoty od predchádzajúcej potravinovej krízy. Podľa odborníkov sa pod to podpísalo najmä nepriaznivé počasie. To však nie je všetko, čo predpovedá, že sa rútime do novej krízy, možno ešte väčšej, ako bola tá predchádzajúca.

Alžírčania sa pred mesiacmi začali búriť proti rastúcim cenám potravín. Nepokoje si vyžiadali ľudské životy. Rusi museli dovážať obrovské množstvo pšenice, aby uchránili svoj dobytok od hladomoru, kým sa bude môcť pásť. Čína hľadala dodávateľa pšenice a kukurice. Kukuricu už nakupovali aj Mexičania. Tí pre zmenu preto, aby ceny pribrzdili či úplne zastavili rast cien tortíl. Európa hľadá odpoveď na otázku, prečo ceny potravín tak narástli... Veď za druhý polrok 2010 narástli ceny poľnohospodárskych komodít o neuveriteľných 32 percent.

V tomto kontexte hladu a nedostatku potravín dnes počúvame o likvidácii stoviek ton uhoriek a inej zeleniny v Španielsku. Len za jediný týždeň boli zlikvidované potraviny za 200 miliónov eur. A podobné konanie možno očakávať aj v najviac postihnutom Nemecku. Dôvod? Panika spôsobená predčasným označením vinníka súčasnej epidémie, ktorá už postihla tisícky obyvateľov Európskej únie. A hoci je toto číslo nízke v porovnaní s odhadom Svetovej zdravotníckej organizácie, podľa ktorej ročne umrie na následky chorôb prameniacich z jedla a vody v rozvojových krajinách až 2,2 milióna ľudí, dotýka sa nás to oveľa nepríjemnejšie.

Ako sa však na toto konanie kresťanských Európanov môžu pozerať moslimovia zo severu Afriky? Nemohli radšej tieto potraviny nasýtiť hladných niekde vo svete? Pripomína to sypanie zrna do mora či spaľovanie obilnín v časoch socializmu, či tvrdého kapitalizmu. Z hľadiska migrácie tisícok Afričanov do Európy pre hlad sa ponúka oveľa jednoduchšie riešenie. Stačí vidieť tú lepšiu, nie tú ľahšiu cestu. ■

Juraj Gradoš

ilustračné snímky:
best-wallpaper.net;
www.travelfreehi.com

Duchovné rodičovstvo

Krstom sa stávame členmi Božej rodiny. Do tejto rodiny nás okrem našich prirodzených rodičov vovádzajú aj tí, ktorí sa rozhodli prijať duchovné rodičovstvo a niesť na svojich pleciach zodpovednosť za náš život. O poslaní krstných rodičov sme sa porozprávali s ICDr. Františkom Čitbajom, PhD., cirkevným sudcom a odborným asistentom na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity.

Pri prijatí dieťaťa do spoločenstva Cirkvi – krste – sa vyžaduje prítomnosť krstných rodičov. Aké je ich poslanie?

Podľa všeobecných pravidiel má mať dieťa aspoň jedného krstného rodiča. U nás má dieťa spravidla jedného krstného otca a jednu krstnú matku. Úloha krstných rodičov je sústredená predovšetkým na duchovnú a náboženskú prípravu krstných detí, čiže na ich uvedenie do života podľa viery. Krstní rodičia majú krstné dieťa priniesť do krstu, ak ide o krst dospelého majú ho priviesť ku krstu, ale zároveň sa majú postarať aj o to, aby viedol život zodpovedajúci krstným záväzkom. Na toto sa dnes kladie hlavný dôraz. K nemu by sme dnes zároveň mali aj smerovať. Všimnime si tiež, že v súvislosti s úlohou krstného rodiča sa nespomínajú žiadne materiálne dary.

Aké záväzky do budúcnosti plynú z úlohy krstného rodiča?

V minulosti bolo postavenie krstných rodičov pri výchove krstných detí veľmi silné. Spolu s prirodzenými rodičmi totiž boli spoluzodpovední za ich výchovu, v prípade úmrtia prirodzených rodičov preberali aj úlohu adoptívnych rodičov. Dnes sa ich úloha týka najmä zodpovednosti za duchovný život krstných detí. Treba zdôrazniť, že je to ich celoživotný záväzok a zodpovednosť. Nejde teda o formálnu funkciu.

Aké formálne požiadavky by mali spĺňať tí, ktorí sa chcú stať krstnými rodičmi?

Krstný rodič má byť katolík, ktorý prijal sviatosti krstu, myropomazania alebo v latinskej Cirkvi birmovania a môže legitímne prijímať Eucharistiu. Môže to byť teda aj rozvedený katolík, ktorý má od eparchiálneho alebo diecézneho biskupa dovolenie pristupovať k svätým sviatostiam. Má tiež viesť život zodpovedajúci katolíckym zásadám života. Okrem toho nemá byť pod cirkevným trestom, najmä exkomunikácie, alebo v prípade kňaza nesmie byť suspendovaný, alebo laicizovaný. Tak isto nesmie byť potrestaný trestom zákazu plniť úlohu krstného rodiča. Okrem toho má mať dobrý úmysel prijať na seba záväzky krstného rodiča. Úlohou krstného rodiča má byť poverený rodičmi krstenca alebo jeho zákonnými poručníkmi, v prípade dospelého, ktorý prijíma krst, má mať poverenie od samotného krstenca. V inom prípade má krstného rodiča povolať samotný vysluhovateľ krstu. Vek kandidáta na krstného rodiča nie je presne stanovený. V našom práve sa však za vek, v ktorom si samotný krstenec môže vybrať cirkev *sui iuris*, v ktorej bude pokrstený, je štrnásť rokov. Čiže tento vek sa dá považovať aj za najnižší, od ktorého katolík môže prijať úlohu krstného rodiča.

Podľa čoho by sa mali rodičia rozhodovať pri výbere krstných rodičov?

Pri výbere krstných rodičov by rodičia mali dbať o to, aby kandidáti plnili podmienky, ktoré boli spomenuté. V minulosti sa kládol dôraz na to, aby krstní rodičia nepatrili do rodiny. Zdôrazňovalo sa, že rodina sa má aj takýmto spôsobom zväčšovať. Dnes sa dáva do popredia najmä duchovné dobro krstenca. Preto by za krstných rodičov mali byť povolávaní tí, ktorí sú duchovne a osobnostne ako praktickí kresťania pripravení účinne plniť túto úlohu. Toto by mali prirodzení rodičia predovšetkým brať do úvahy, keď sa rozhodujú pre výber krstných rodičov pre svoje deti.

Môžu byť krstnými rodičmi aj starí rodičia?

Teoreticky sa táto možnosť nevylučuje, ale nebýva to zvykom. Je to preto, lebo krstní rodičia by mali teoreticky previesť svoje deti cez prah dospelosti, čo je v prípade starých rodičov, ktorí sú oveľa vyššieho veku ako ich vnúčatá, zložité.

Čo robiť v prípade, že si rodičia želajú, aby krstní rodičia boli veriaci iného vierovyznania?

Už pri zadefinovaní podmienok, ktoré majú krstní rodičia spĺňať, som uviedol, že jednou z nich je aj požiadavka, aby boli katolíkmi. Je to predovšetkým preto, lebo jednou z úloh krstných rodičov je pomoc prirodzeným rodičom odovzdávať princípy katolíckej viery a života ich deťom, čo sa u protestantov alebo u pravoslávnych vylučuje. Aj tu platí pravidlo, že nikto nemôže dať to, čo nemá, čiže evanjelik a.v. alebo príslušník Reformovanej cirkvi, alebo aj niektorej inej nekatolíckej cirkvi alebo cirkevného spoločenstva nemôže viesť svoje krstné deti ku katolíckym zásadám života, keď ich nepozná. Nekatolíci teda z tohto dôvodu nemôžu byť krstnými rodičmi katolíckym deťom. Môžu však byť svedkami krstu, a tak aj zapísaní v matrike krstov farského úradu, kde bolo dieťa pokrstené. Výnimku tvoria príslušníci Pravoslávnej cirkvi, ktorí v odôvodnenom prípade môžu

byť spolu s katolíkom krstnými rodičmi aj katolíckym deťom.

Krstu by mala predchádzať príprava. Kto sa na nej zúčastňuje a prečo je dôležitá?
Toto je pastoračná záležitosť. Nie je predpísané, kto sa má zúčastniť na tejto príprave. V zásade však platí, že na príprave na krst sa majú zúčastniť predovšetkým prirodzení a krstní rodičia krstenca, pričom sa nevylučuje prítomnosť starých rodičov, ale aj ostatných členov najbližšej rodiny. Príchod nového člena do rodiny je vždy neopakovateľnou udalosťou, a preto by mala byť záležitosťou všetkých, ktorí na živote rodiny participujú.

Má krstný rodič právo zasahovať do výchovy dieťaťa?
Krstní rodičia majú nielen právo, ale aj povinnosť zasahovať do výchovy svojich krstných detí. Tým, že boli do tejto úlohy povolaní prirodzenými rodičmi, dostali od nich zároveň aj kompetenciu pomáhať pri ich výchove. Najmä v oblasti duchovného a náboženského života by mali byť strážcami výchovy svojich krstných detí.

Dá sa zrušiť krstné rodičovstvo, napr. ak nastanú nejaké problémy vo vzťahoch medzi rodičmi a krstnými rodičmi?
Krstné rodičovstvo sa zrušiť nedá. Tak ako nemôže nikto zrušiť svoje prirodzené materstvo alebo otcovstvo, tak nemožno zrušiť ani duchovné rodičovstvo vznikajúce na základe krstu. Aj preto treba svoje rozhodnutie stať sa krstným rodičom dobre zvážiť.

Sú aj nejaké výnimočné okolnosti krstu? Môže byť dieťa pokrstené aj bez prítomnosti krstných rodičov, príp. rodičov?
Sú aj výnimočné okolnosti krstu. Stáva sa to najmä u novorodencov, ktorí prichádzajú na svet skoro alebo sú ohrozené na živote. V takomto prípade sa krst neodkladá, ale môže ho vyslúžiť aj zdravotná sestra alebo iný svetský kresťan, ktorý vie, ako sa krstí. Vieme, že vtedy treba len mať úmysel krstiť, pričom treba liať čistú vodu na hlavičku dieťatka a hovoriť krstnú formulu: *Krstí sa služobník/služobníčka Božia (meno) v mene Otca i Syna, i Svätého Ducha. Amen.* V prípade, že dieťa prežije, má byť nanovo zopakovaný celý obrad krstu s podmienečným vykonaním trojitého poliatia alebo ponorenia a za prítomnosti krstných rodičov.

Vyžaduje sa prítomnosť krstného rodiča aj pri krste dospelého?
Aj dospelý prijímateľ potrebuje krstného rodiča. Má spĺňať všetky predpoklady tak, ako boli spomenuté vyššie. Má byť nielen učiteľom, ale aj priateľom a príkladom prežívania viery pre svojho krstného syna alebo dcéru.

Mnohí sa pri príprave na krst zameriavajú skôr na hmotné dary. Aký najväčší dar môžu dať krstní rodičia svojim duchovným deťom?
Problém nespočíva v hmotných daroch, ktoré pri príležitosti krstu krstní rodičia dávajú svojim deťom. Problém je skôr v tom, že sú to často jediné dary, ktoré im poskytnú, pričom sa zabúda na samotné poslanie, ktoré krstní rodičia voči svojim krstným deťom majú. A k tomu sa treba vrátiť.

za rozhovor ďakuje
Dada Kolesárová

ZNAKY

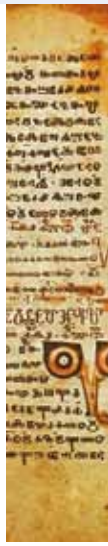

Viliam Turčány

„Pane, odíď odo mňa,
lebo som človek hriešny!“

„Hrôza ho totiž prenikla,
i všetkých, čo boli s ním,

nad lovom rýb...“
(Evanjelium podľa Lukáša,
5, 8 – 9).

Peter je Skala, Rybár
– a to taký,

že z neho prýšti symbolika
rybia,

že stáročia sa v rybolove
tríbia,

aby sa vždy svet díval
na zázraky.

Spása je Kotva.
– Sú i ďalšie znaky.

A to, čo z Tela tajomného
chýba

v tebe, to môžeš doplniť
ty iba.

A že to môžeš,
za to vzdávaj vďaky!

No ten, kto príliš rýchlo
viere tyká

„Ty, viera moja!“,
nech dá pozor, aby

neutŕžil si meno heretika!

A nech si nikto nedá vravieť:
„Rabbi!“

Je naša viera – všetkých,
čo sme slabí.

A sila z nás –
len z Kríža do nás vniká.

Rozhodnutie na celý život 2

Dobre využité rande

Obsah komunikácie dvoch zaľúbených ľudí sa často točí okolo prítomného okamihu a je plný romantiky. Bolo by zvláštne a možno aj nenormálne, keby to tak nebolo. No svoje čaro má aj to, keď tí dvaja začnú rozvíjať tie správne témy týkajúce sa ich prípadnej spoločnej budúcnosti a zakúsia, ako tieto témy posúvajú ich vzťah dopredu a zasadzujú ho do reality. Takto využité rande sa môže stať veľkou devízou pre ich budúce manželstvo s hodnotou, ktorú v pravom čase istotne spoznajú. Veď koľko konfliktov v prvých rokoch manželstva nastáva práve na tých nevyrozprávaných malichernostiach s veľkými dôsledkami, ktoré sa po zložení ružových okuliarov začínajú objavovať ako huby po daždi! Nie málo manželských párov prejde týmito vecami s nejakou ujmou, vnútorne zranených.

V súvislosti s dobrou predmanželskou prípravou sme hovorili o dôležitosti akejsi osobnostnej, vzťahovej a duchovnej zrelosti a položili sme dôraz na sedem vecí, ktoré je dobré stihnúť pred svadbou, ako ich pomenoval kresťanský psychológ Mgr. Karel Skočovský. **Pridajme teraz niekoľko dôležitých tém týkajúcich sa praktického života, ktoré je vhodné otvoriť a spoločne prebrať ešte pred manželstvom**.

Prispôsobenie sa povolaniu, ak je vopred známe. Ak sa chystáte s niekým do manželstva, beriete si ho so všetkým. Počas predmanželského času ste spolu len vo voľných chvíľach, ktoré si na to vopred spoločne naplánujete a na ktoré sa pripravíte. No rozmýšľali ste nad tým, že v manželstve budú aj mnohé nestrojené momenty ovplyvnené prácou toho druhého? Chvíle strachu o partnera, ktorý odišiel na misiu ako vojak z povolania, pravidelná samota v manželskej posteli počas nočnej služby zdravotnej sestry, ktorá s vami stála pred oltárom, časté sťahovanie s manželom, ktorý je kňazom, alebo obyčajný smrad a špina z dielne vášho podnikavého manžela, ktorý má za domom autoservis. O tom je dobré hovoriť vopred.

Vzájomné rešpektovanie sa a úcta k úlohe partnera (hlava), partnerky (srdce) a ako to bude prakticky vyzerať. Úlohou muža ako hlavy je prijímať signály tela, teda systematicky zvážiť, rozhodovať, chrániť, zodpovedať a modliť sa za rodinu. Žena je krásna, keď je ženou. Nemá vykonávať úlohu muža – je to na ňu priveľa. Má dodávať jemnosť, citlivosť a lásku rodine. Ak muž je hlavou, ona je srdcom, ktoré tlčie bez odpočinku. Jeho odpočinkom je, keď môže pokojne, bezpečne pracovať. Aj o tom je dobré rozprávať sa vopred.

Životný štýl, najmä ak sa spája dedina s mestom alebo inak odlišné zameranie rodín. Kde budete bývať? Štvrť storočia ste prežili s vašou rodinou v byte. Obchod, lekára a školu ste mali pár krokov od bloku a zrazu si budete možno zvykať na vidiek niekoľko desiatok kilometrov od mesta s veľkou záhradou a prasaťom v chlieviku. To, čo bolo pre vás 25 rokov vášho života normálom, nemusí byť túžbou vášho partnera a naopak. O tom je dobré rozprávať sa vopred.

S tým súvisí aj otázka **vkusu a zariadenia bytu.**

Ktoré spoločenstvo bude vaším duchovným domovom, najmä ak nie ste obaja z toho istého spoločenstva či rovnakej cirkevnej príslušnosti? Možno si počas chodenia poviete: „Z takýchto vecí predsa nebudeme robiť vedu. Budeme k sebe tolerantní.“ Ak žijete aktívne svoje kresťanstvo, nie je to zanedbateľná téma. Otázka znie, či vám naozaj nebudú chýbať ľudia, s ktorými ste spoločne išli za Pánom. Alebo skutočne ste si istí, že vám nebudú chýbať napr. veľkonočné obrady, ako ste ich poznali? Je vám jedno, či alebo kde pôjde vaše dieťa na prvé sväté prijímanie? A podobne. Že to nie sú maličkosti, cítiť aj z toho, že o týchto pomeroch medzi sobášiacimi pojednáva aj cirkevné právo. Je preto dôležité radiť sa aj s duchovnou autoritou – kňazom. O tom je dobré rozprávať sa vopred.

Ochota mať aj deti, nie iba sex. Pamätám si, ako sme vďaka takémuto rozhovoru došli spoločne s manželkou k rozhodnutiu, že chceme prijať

prvé dieťa čo najskôr po svadbe, lebo nemôžeme vedieť, čo bude neskôr (napr. po zdravotnej stránke) a či už nebude neskoro. A pritom sme do rozhovoru vstupovali s rozdielnym pohľadom. Rozdielnosť v takýchto podstatných veciach vás môže v manželstve dosť prekvapiť. Podobne je to s otázkou počtu plánovaných detí a spôsobom jeho regulovania. O tom je dobré rozprávať sa vopred.

S tým súvisí aj dôležitosť **poznať partnerove postoje k dôležitým témam, ako je postoj k antikoncepcii a postoj k interrupcii.**

Otázka výchovy detí. Čo sa týka výchovy detí, stačí sa o tom voľne rozprávať na podklade zdieľania s vlastnou výchovou z domu. To je priestor, aby včas vyvstali rozdielnosti v nazeraní na výchovu ako takú a mohol sa hľadať postoj, ktorý sa stane spoločným. O tom je tiež dobré rozprávať sa vopred.

Medzi povšimnutiahodné patria tiež témy:

Spôsob nakladania s peniazmi, hospodárenie, zodpovednosť hlavne muža za živobytie rodiny.

Oslovovanie rodičov.

Prevzatie dobrých návykov, tradícií a zaužívaných spôsobov z oboch rodín.

Kontakt s rodičmi. Ochota postarať sa o rodičov, keď bude treba.

Je mnoho ďalších tém, ktorými je dobre naplniť rande, a mnoho faktorov ovplyvňuje to, ktoré sú pre koho dôležité. Treba byť vnímavý a nebáť sa tieto témy pred manželstvom nadhodiť a spojiť so spoločnou modlitbou za múdrosť v danej oblasti.

Tak ako v rozhovoroch má svoju výpovednú silu o našich názoroch nielen to, čo hovoríme, ale aj to, čo nehovoríme, aj o zodpovednom prístupe k manželstvu hovorí nielen to, čo pred vstupom doň urobíme, ale aj to, čo neurobíme. ■

Miroslava a František Sochovičovci
ilustračná snímka: SXC.hu

Sedem vecí, ktoré by ste určite nemali stihnúť pred svadbou:

1. Začať spolu sexuálne žiť. Keď s tým začnete pred svadbou, čo vám potom (skutočne jedinečného a vzácneho) zostane pre manželstvo? Predmanželský sex je tak trocha ako rozbaliť darček tajne pár dní pred Štedrým dňom. Prídete o tú radosť, ktorá má svoj čas a bezpečné miesto.

2. Začať spolu bývať v jednej domácnosti. Súvisí s predošlým. Keď budete pred svadbou aj po svadbe bývať v rovnakom byte a ľahnete si do rovnakej postele, v čom je vlastne rozdiel? Nehľadiac na to, že si všetci ľudia okolo budú myslieť, že spolu intímne žijete, aj keď to trebárs nebude pravda. Dávate tak ľuďom zlé svedectvo o svojej viere.

3. Prerušiť kontakt so všetkými priateľmi, aby ste sa mohli naplno venovať svojmu partnerovi. Priatelia sú poklad. Bez ich rady a pomoci môžete zvoliť zle. Budete ich potrebovať.

4. Začať si myslieť, že o manželstve viete dosť a že nepotrebujete počuť názor a radu druhých. Je dobré navštíviť nejaký kurz pre snúbencov a/alebo si prečítať dobrú knihu o manželských vzťahoch. Žiť v manželstve dnes prirodzene vie len málokto. Všetci sa to musíme učiť. Dobrá zásnubná príprava je na nezaplatenie. Choďte do nej naplno!

5. Obmedziť partnerovu slobodu rozhodnúť sa, či s vami vstúpi do manželstva. Zviazať a pripútať k sebe partnera nezdravým spôsobom môžete mnohými spôsobmi: sexom, citovým vydieraním, tým, že mu venujte príliš veľa peňazí, hmotných darov alebo iných cenností a pod. Kde nie je sloboda, nie je ani pravá láska. Druhého nemôžete nikdy vlastniť. Kým nie ste manželia, má právo slobodne odísť.

6. Brať predmanželskú prípravu príliš vážne. Úprimne: na manželstvo sa nikdy nemôžete dosť dobre pripraviť. Na manželstvo je človek pripravený až po dvadsiatich rokoch manželstva. Vždy je čo sa učiť, objavovať. Môže vás stretnúť veľa nepredvídaných vecí. A určite budete počuť mnoho dobre mienených rád, čo všetko sa môže v manželstve pokaziť a ako sa tomu vyhnúť. Nenechajte sa tým prevalcovať. Nenechajte sa obrať o radosť a dôveru v Božiu pomoc a vedenie. Nikdy na to, čo príde, nie ste sami. Boh si vás povolal. On za vami stojí. Manželstvo napriek tomu, že je oveľa ťažšie, než si dokážete predstaviť, je predovšetkým miestom tej najväčšej prirodzenej radosti, akú Pán tu na zemi ponúka.

7. Čakať tak dlho, až budete mať absolútnu istotu, že je to ten pravý (pravá). Absolútnu istotu nebudete mať nikdy. Ale celkom dobrú a rozumnú áno. Ak sa máte úprimne radi ako priatelia, múdri ľudia okolo za vami stoja a opýtali ste sa s čistým srdcom na názor Boha, potom nie je čo riešiť. Treba urobiť krok viery. Manželstvo je dosť veľké dobrodružstvo. A je to cesta k svätosti.

VAROVANIE

Útočné zbrane 2: Zbraň chvály

Minule sme si rozobrali útočnú zbraň – modlitbu. Čítanie a modlitba s Božím slovom v nás buduje mentalitu bojovníka a víťaza. Neoddeliteľnou súčasťou modlitby je modlitba chvály. Chvála – oslava Božej moci, sily a velebnosti – zvoláva nadprirodzený Boží zásah do nášho života a je odpoveďou na jeho mocné skutky v našom živote.

O modlitbe chvály Biblia hovorí: „Z úst nemluvniat a dojčeniec pripravil si si chválu naprotiveň svojim nepriateľom, aby si umlčal pomstivého nepriateľa“ (Žalm 8, 3). Iné preklady Biblie toto miesto prekladajú, že chvála je pevnosťou, mocným valom proti nepriateľom. V našom prostredí sme zvyknutí na tiché modlitby na tichých miestach.

V chvále podľa toho, čo hovorí modlitba, sú dva kroky, ktoré sú potrebné na uvoľnenie Božej sily. Ak chcem útočiť a víťaziť v duchovnom boji, potrebujem **otvoriť svoje ústa**. Božie slovo nehovorí, že z mysle alebo z myšlienok si si pripravil chválu, ale z „úst“. Ústa sú kanálom na uvoľnenie duchovných zbraní. Chvála je vždy spojená s hlasom, krikom (poznáme to z futbalových štadiónov).

Druhým krokom je, že Biblia hovorí o „nemluvňatách a dojčencoch“. Tieto deti sú v bežnom živote úplne odkázané na pomoc a lásku rodičov. Toto ukazuje na postoj nášho srdca – nespolieha sa na svoju vlastnú silu, rozum a schopnosti, ale je plne odkázané na Božiu silu.

Cieľom chvály je umlčať diabla, ktorý neustále obviňuje Boží ľud, aby žil v pocitoch viny, otroctva a strachu.

To, ako Boh mocne zasahuje na modlitbu chvály, si môžeš prečítať v druhej Knihe kroník, v 20. kapitole, kde sa opisuje boj kráľa Jozafáta a izraelského ľudu s Božími nepriateľmi.

Damián Saraka

eRko
Hnutie kresťanských spoločenstiev detí

V minulom čísle Slova sme vám predstavili ZKSM, ktoré vám môže pomôcť vo fungovaní vášho spoločenstva, a dnes zasa ponúkame podobnú pomoc formou inej organizácie. Je ňou *eRko*. Ak potrebujete metodickú, formačnú, pastoračnú i ekonomickú pomoc, radi vám poskytneme bližšie informácie o možnostiach zapojiť sa do *eRka*.

Je to hnutie kresťanských spoločenstiev detí na Slovensku, ktoré zastrešuje malé spoločenstvá na území celej našej krajiny. Združuje spoločenstvá oboch katolíckych obradov. Mladí ľudia – dobrovoľníci z viac ako 250 obcí sa vo svojom voľnom čase pravidelne venujú deťom. Prežívajú s nimi radosti a starosti všedných dní na *stretkách*, výletoch, táboroch a rozličných iných podujatiach. Organizácia *eRko* je od roku 1990 zaregistrovaná na Ministerstve vnútra SR ako občianske združenie. Združuje viac ako 8 000 členov. V súčasnosti je jednou z najväčších detských organizácií na Slovensku.

Cieľ *eRka*

Pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí na zrelé kresťanské osobnosti podieľajúce sa na rozvoji spoločnosti, v ktorej žijú. Poslanie *eRka* sa uskutočňuje cez osobný príklad mladých dobrovoľníkov, ktorí prežívajú spolu s deťmi život v spoločenstve. Východiskovými hodnotami sú živá viera, radostná služba, otvorené spoločenstvo, úcta k životu, zodpovednosť a dôvera.

Motto: Radostnou cestou svedectva viery kráčame spolu malí i veľkí.

Čo robíme

Spolu s deťmi pripravujeme

- pravidelné stretnutia v malých skupinkách – spoločenstvách, kde sa rozprávame, hráme a hľadáme odpovede na otázky, ktoré nás trápia;
- výlety, tábory, karnevaly, dni radosti;
- aktivity spojené s ročnou témou.
- *Spolu s vedúcimi pripravujeme*
- vzdelávacie kurzy, workshopy, semináre
- metodicko-informačný časopis LUSK.

Vydávame aj Rebrík – časopis pre deti.

Počas celého roka sa môžu jednotlivé *stretká* zapojiť do spoločných celoslovenských aktivít: Deň počatého dieťaťa (25. marec), Sviečka za nenarodené deti (2. november), Vypni *telku*, zapni seba, Deň radosti, Dobrá novina (najväčšia aktivita *eRka*).

Združenie napomáha svojim členom nielen po formálnej, ale aj finančnej stránke. Aktivity celého *eRka*, a teda aj jednotlivých spoločenstiev sú podporované vo veľkej miere dotáciou z Ministerstva školstva SR a tiež z rôznych grantov, 2% z daní, darov fyzických i právnických osôb. Aj vďaka finančnej podpore sa môžu deti a mládež zúčastňovať na spoločných aktivitách jednotlivých farnosti, oblastných centier či celoslovenských akcií. V rámci svojich spoločenstiev si môžu zakúpiť materiálno-technické zabezpečenie potrebné na pravidelnú prácu ich spoločenstva.

Animátori počas celého roka môžu pri príprave jednotlivých *stretiek* využívať metodické materiály tvorené odborníkmi, ktoré sú internou pomôckou organizácie. Organizácia *eRko* vydáva každý školský rok novú tému, ktorou sa môžu niesť *stretká* počas celého roka. K tejto ročnej téme pripravujú metodici potrebný materiál na realizáciu jednotlivých *stretiek*.

ERkári v našej archieparchii sa podieľajú na rôznych spoločných aktivitách, ako sú stretnutie prvoprijímajúcich detí s otcom arcibiskupom, program pre deti na archieparchiálnej odpustovej slávnosti v Ľutine, *Family day* a mnohé ďalšie. Školení animátori sa tiež podieľajú na príprave táborových stretnutí pre jednotlivé farské spoločenstvá.

Veľa pomocných materiálov a informácií môžete nájsť aj na www.erko.sk.

Ak vás táto forma práce s mladými zaujala a chceli by ste sa pridať, radi vám poskytneme bližšie informácie.

Vedúca *eRka* v ďačovskej farnosti Mgr. Ľuboslava Cupráková

Telefón: 0908 061 336

Mail: luboslava.cuprakova@gmail.com ■

Ľuboslava Cupráková

Názov	Mesto	Vedúci
Rybičky	Ďačov	Lucia Krenická
Srdiečka	Ďačov	Ľuboslava Cupráková
Motýle	Ďačov	Dominika Ondková
Slniečká	Ďačov	Monika Krenická
Divadelná skupina Rybka – mladší	Vyšný Orlík	Eva Horňáková
Divadelná skupina Rybka – starší	Vyšný Orlík	Vlado Špurek
Skupinka	Drienica	Zuzana Mačišáková
Smajlik 1 – mladší	Čabalovce	Lýdia Licková
Smajlik 2 – starší	Čabalovce	Adriana Licková
Slniečká 1	Vranov- mesto	Mária Zorvanová

Ruženec k Božiemu milosrdenstvu

Písal sa rok 2007. Práve sme s manželkou radostne očakávali prvý prírastok do našej mladej rodinky. Už sme boli spolu pravidelne každý deň, skončili sa dni odlúčenia, keď som pracoval v Prešove, 160 km od Liptova, kde sme sa s manželkou rozhodli žiť.

Dlho sme sa nevedeli rozhodnúť, kde budeme po svadbe bývať, tak sme sa dohodli, že ak si ona nájde prvá prácu v Prešove, tak tam. A keď ja na Liptove, tak v Liptovskom Mikuláši, v byte po starých rodičoch. Teraz ju troška podozrievam, že vtedy neprekypovala aktivitou pri hľadaní, ale nič nie je náhoda a verím, že to bola Božia vôľa, keď som si po troch mesiacoch hľadania našiel prácu v Poprade za porovnateľných podmienok.

Každé ráno som cestoval vlakom 60 km do Popradu a poobede sa vracal za svojou manželkou, ktorá už nosila pod srdcom našu milovanú Helenku. Často som cestoval s jedným pánom, ktorý pracoval na pobočke univerzity v Poprade.

Raz mi rozpovedal príbeh o svojej ceste k pravej viere. Vyrastal v evanjelickej, ale za totality vieru nepraktizujúcej rodine. Ako hovoril, neveril v Boha. Ale Boh si našiel cestu k nemu, tak ako sa nespočetnekrát prihovára každému svojmu milovanému dieťaťu. Našiel si dievča zo zbožnej katolíckej rodiny a nielen z lásky k nej, ale aj vďaka úžasnému daru viery, ktorý mu sprostredkovala, ako 32-ročný vstúpil do Katolíckej cirkvi. Raz mi rozprával, ako ťažko znáša zodpovednosť za osudy mnohých študentov... Zrazu vytiahol z tašky opotrebovanú brožúrku s pobožnosťou ruženca k Božiemu milosrdenstvu. Daroval mi ju, hovoril, že ju už nepotrebuje, ale ja áno. Takto som sa dostal k tejto nádhernej modlitbe, aj keď zo začiatku som sa ju nemodlil často.

V roku 2008 sme boli so sestrou na púti v Ríme, vladyka Ján preberal pálium od Svätého Otca. Cestovali sme s nádhernými ľuďmi od Starej Ľubovne a s kňazmi ktorí boli našimi mocnými sprievodcami. Klasickú technickú prestávku autobusu v Benátkach sme využili na prehliadku mesta.

Potom sme už vyrazili do Ríma. Takmer všetci sme od únavy zaspali. Jeden z otcov nám pustil CD s naspievaným ružencom k Božiemu milosrdenstvu. Cítil som, akoby sa nebo dotklo nášho autobusu, a sladko som zadriemal.

Po návrate z Ríma som si zohnal spomenuté CD, oprášil podarovanú brožúrku a začal som sa z nej takmer denne modliť. ■

Jozef

ilustračná snímka: oficialni.cz

SLOVO O BIBLII

Rozumnosť – vec srdca

Pred časom som počula vtipný výrok o tom, že zdravý rozum je zrejme jediná vec, ktorú Boh rozdelil spravodlivo, lebo nikto sa nesťažuje, že ho má málo. Skúšali ste však skúmať, čo pod zdravým rozumom, teda rozumnosťou, myslí Biblia?

Ide o praktickú schopnosť konať správne, primerane cieľu a úspešne. Slovo rozumnosť pochádza z hebr. *bîna* (úsudok) a *tebûná* (bystrosť). Rozumnosť je tiež úzko spájaná s charakterom človeka a jeho vzťahom k Bohu. Ak je charakter človeka zvrátený a zatemnený, odráža sa to aj na jeho rozumnosti. (Prísl 18, 2)

V starozákonnom ponímaní sa rozumnosť spája so srdcom. (Prísl 15, 32) Hebrejský výraz *léb* (srdce) znamená nadobudnúť rozum. (Jób 11, 12)

Starý zákon chápal rozumnosť ako zvláštny Boží dar. (Ex 35, 31) Starozákonné citáty často poukazujú na pochybnosti o ľudskej rozumnosti. Boh sám je jediný zdroj rozumu. Božie prikázania v Starom zákone dávajú človeku rozumnosť. Rozumný človek dodržiava Boží zákon, učí sa Božím prikázaniam, prijíma napomenutia a drží sa múdrosti. (Prísl 10, 23)

Novozákonný pojem rozumnosti treba chápať na pozadí Starého zákona. V Novom zákone je rozumnosť chápaná skôr ako praktická schopnosť vnikať napr. do apokalyptického tajomstva. (Zjv 13, 18) Svätý Pavol píše, že napriek neviditeľnosti Boha rozumný človek vidí vznešenú Božiu moc. (Kol 1, 15) Rozumnosť možno chápať aj ako schopnosť vedieť robiť dobré závery a rozhodnutia.

Helena Krenická

Konečne otcom

Marek mal čoraz viac problémov v škole. Ani doma to nebolo práve najlepšie. Rodičia sa neustále hádali. Raz pre peniaze, inokedy pre správanie či prospech svojho štrnásťročného syna. Keď sa na to celé pozeral, videl to ako začarovaný kruh. Nemohol sa sústrediť na učenie, lebo doma bolo peklo. A peklo bolo, lebo sa nemohol sústrediť na učenie.

A tak sedel celý utrápený a jediným jeho priateľom, ktorý ho dokázal vypočuť a prijať takého, aký je, bol internet – teda *facebook*. Tam mal svojich virtuálnych priateľov, ktorí prežívali podobný osud. A rozprával sa s nimi do noci. Ráno bol nevyspatý, v škole nesústredený... Jeho problémy sa množili a doma i v škole rástlo napätie.

V jeden júnový piatok bolo už od rána horúco. Každý bol nervózny a chcel mať doobedie za sebou, aby sa začal víkend. V tomto sparnom a dusnom ovzduší bol každý príkaz učiteľa rozbuškou nad sudom plným pušného prachu. Bol telocvik. Všetci sa tešili, že sa skryjú v tieni telocvične a trocha sa prevetrajú. Učiteľ mal však iný plán. Bolo treba vykonať testy pred blížiacou sa súťažou, a tak ich vyhnal na atletickú dráhu. Mali behať vytrvalostný beh. Bolo to drsné. V tomto sparne, keď tráva smutne ležala na zemi pritlačená lúčmi slnka a žobronila o najmenší vánok, museli behať okolo futbalového ihriska!

Všetci šomrali. No učiteľ bol nekompromisný. Vtedy Marek povedal: „A dosť!“

Zrazu každý stíchol. „Nie sme žiadne pokusné králiky ani cvičené opice, aby ste nás v tejto horúčave týrali. Nie sme vaši otroci!“ Nasledovala hádka. Postupne sa k sebe približovali a nik nechcel ustúpiť. Markovi povolili nervy a rukou sa zahnal na učiteľa. Ten síce jeho útok odvrátil, ale neodpustil. Marek pochopil, že ho toto jeho konanie bude stáť minimálne napomenutie od riaditeľa, ak nie opustenie školy.

Namrzený a plný zlosti na celý svet sa otočil a odišiel do šatne. O pár minút už opúšťal školu ignorujúc pokrik triedneho učiteľa. Veď predsa vedel, čo ho čaká. Načo to počúvať ešte raz od niekoho iného. Nešiel domov, ale zašiel do internetovej kaviarne. Potreboval to zo seba dostať von. Na internete bolo málo jeho priateľov, boli ešte v škole. Začal sa zapájať do rôznych diskusií. Chcel prepnúť. Naraz dostal jednu správu: „A prečo s tým svojím zbabraným životom konečne neskončíš? Otravuješ tu a plačeš ako ufňukané decko!“ Vstal. Už aj jeho priatelia ho opustili. Cítil sa sám. A sám rozhodne nechcel byť.

A prečo to neurobiť? Mal by pokoj, doma by sa nehádali a ten jeho hlúpy učiteľ telocviku by mal aspoň výčitky svedomia. A ako by mu zavaril! Rozhodol sa. Ale ako zomrieť, aby to nebolelo a bolo efektné? Zbraň nemal, drogy nebral, domov po tabletky ísť nechcel. Auto nepripadalo do úvahy – bolelo by to. Vtedy si spomenul na most. Skočí z mosta...

O niekoľko hodín v otcovej práci zazvonil telefón. Zdvihol ho celkom prudko, no položil veľmi pomaly. Nikomu nič nevysvetľoval, len sa náhlivo pobral do okresnej nemocnice. Keď vstúpil do izby a videl prístroje, ktoré pípali, rozplakal sa. Na posteli videl ležať svojho syna, svojho jediného syna. Ako sa to stalo? Prečo to urobil? To je jedno, je to môj syn, opakoval si stále dookola. Keď si kľakol k jeho posteli a chytil ho za ruku, prosil Boha, aby žil. Modlil sa a sľuboval. Naraz pochopil, že svoj čas so synom nevyužil ani na desať percent a namiesto toho, aby sa zaujímal o syna, boli mu prednejšie jeho výkony. Pochopil, že keby mu namiesto tvrdých slov povedal, že ho miluje, dnes mohli byť niekde inde, nie v tejto nemocnici. Z jeho úst sa cez kvapky sĺz predierali slová prosby o odpustenie: „Marek, odpusť mi. Neodchádzaj! Vráť sa mi!“ Zrazu pocítil jemný pohyb pod svojou rukou. Zdvihol zrak a jeho pohľad sa zabodol do synových očí. Aj z nich začala stekať horúca slza plná odpustenia, pokánia i lásky. Konečne našiel otec syna a syn otca. ■

Jeremy
ilustračná snímka: www.ephoto.sk

Dve jablká

Na stole svietili granátovou červeňou dve jablká – rajské to ovocie! Dávali ich grátis v jednej reštaurácii k obedu. Boli na nerozoznanie, ako dvojičky. V hniezde sa ohriali iba krátko, lebo po chvíli do nich zahryzli dvaja ľudia. Blahodarná šťava a sladkosť prenikali do tela s každým pohybom úst. Jednému z nich sa však po chvíli skrivila tvár. Ukázal na zhnité vnútro. Znechutene si odpľuvol. Neveriacky krútil hlavou nad tým, ako je to možné. Ani stopa po nejakom kaze. Hniloba však nie vždy prichádza zvonku. Niekedy sa rodí priamo v jadre.

Dada Kolesárová

Zlomení v láske

A sme na konci. Veľkej ekténie i katechéz. Po zvolaní, že Bohu patrí všetka sláva, prechádza text hneď do reálnej chvály v antifónach. Tak by to malo byť aj v živote. Koniec slov – začiatok skutkov.

Počula som skvelý výklad podobenstva: „Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju“ (Mt 13, 45n). Kupec je nebeský Otec, ktorý hľadá niečo cenné a nájde teba. Ide, predá to najvzácnejšie, čo má, dá svojho Syna, aby ťa kúpil. Taký si mu vzácny.

Keď si kúpime cennosť, chránime ju. S hrdosťou ju ukazujeme okoliu. Rovnako je Otec hrdý na teba. Spravil dobrú kúpu. Naozaj? Na koľkých z nás je Otec hrdý? Keď v tvojom okolí žije niekto v hriechu, možno ťa to bolí. Ako často je za touto bolesťou len pocit hanby za iného, súd a povyšovanie sa, že si lepší! A čuduješ sa, že modlitby zaňho nefungujú. Aj keď sa cítiš lepší, Otec na teba hrdý nie je. Jeho srdce plače kvôli tvojmu bratovi, a tebe je to jedno. Plače aj kvôli tvojej tvrdosti, a ty to nevidíš. Kým bolesť za iných nevychádza zo zlomeného srdca, nebude fungovať.

Zlomené srdce sa stotožňuje s bolesťou Otca, ktorý šťastný, že našiel vzácneho človeka, šiel, zaplatil cenu, ktorá ho stála život jeho Syna, a tešil sa na spoločenstvo s človekom. Márne. Bolesť odmietnutia Božej dobroty ťa musí priviesť na kolená. Ale toto srdce Otca musí byť najprv blízke tebe samému.

Hovoriť o láske je pre mnohých infantilné. Ale láska nie je pre slabochov. Abrahám prosil za Sodomu tak veľmi, až bol dotieravý. Mojžiš chcel byť radšej sám zavrhnutý, len aby Boh neopustil ľud. Pavol túžil byť radšej ďaleko od Božej tváre, len aby jeho národ bol spasený. To neboli prázdne slová. Vyšli zo zlomeného srdca, ktoré videlo bolesť Otca a chcelo ho potešiť. Z lásky, ktorej sa dostalo im samým.

Ako zväčša chápeme lásku k Bohu a k ľuďom? Sú dva extrémy. Jeden, že lásku len prijímame. Boha sme vtesnali do modlitieb, liturgie, pôstu a pár rodinných či cirkevných rituálov. Sme k sebe dobrí, slušní, pomôžeme, komu treba, a cítime sa v takomto živote fajn. To, čo má Boh na srdci, nás nejako zvlášť nezaujíma. Druhý extrém je množstvo služby z ľudských síl. Množstvo skutkov, aktívnej lásky. Tiež máme dobrý pocit márnomyseľnej zbožnosti, súdu voči menej aktívnym. Súhlasím s názorom, že o mojom živote hovorí viac kvalita modlitby, ako moje slová a všetko vonkajškové, čo robím pred zrakmi ľudí. To, kým som, je určované tým, ako sa správam, keď ma nik nevidí. Za čo a za koho sa modlím, keď o tom nik nevie. Ako sa správam k Bohu, keď o tom okrem neho nikto netuší. Božie slovo hovorí: „Volaj ku mne a odpoviem ti, ... hľadaj ma a dám sa ti nájsť.“ Ak hľadáš blízkosť Otcovho srdca, ktoré zaplatilo príliš veľa za túžbu byť s tebou, nájdeš ju. Táto láska ťa naučí milovať iných. Dá zdravé proporcie tvojej aktivite, dá účinok tvojim modlitbám, dá ti odvahu robiť to, čo je svetu bláznivé, byť plodným v službe, inokedy ti dá múdrosť čakať, keď budú všetci očakávať aktivitu.

Počas písania katechéz sa ozývali „liturgisti“ s námietkou, že „to tak nie je“. Pravda. Nie je. Pretože cieľom katechéz bolo ukázať, ako nás toto (liturgické) slovo môže premieňať zvnútra. Môžeme liturgiu pasívne vnímať, a nespraví to s nami nič. Môžeme rovnako s potešením čítať katechézy, a ostať len pri tejto emócii. Aby toto písanie aj čítanie nebolo zbytočné, pozývam ťa denne hľadať blízkosť Otcovho srdca v skrytom poctivom chodení s ním. Počula som kázať istého kazateľa, že ak by sa ospravedlňoval v štýle, že mešká, lebo mal defekt, a keď menil rezervu, vyrútil sa naňho kamión, a pritom by ho videli stáť živého a zdravého, neverili by mu. Zrážka s kamiónom zanechá na človeku stopy. Podobne sa nedá „zraziť“ s Bohom, a ostať bez zmeny. Teším sa teda na zmenené životy teba i tých, ktorých Boh požehná cez tvoju blízkosť s Otcom, ktorý predal to najvzácnejšie, čo mal, aby kúpil čosi cennejšie. Teba. ■

Valéria Juríčková

ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Svätý Dávid zo Solúna

Palládiovi, svojmu predstavenému, položili jedného dňa pri vzájomnom povzbudzovaní a duchovných rozhovoroch jeho spolubratia rehoľníci otázku, čo ho priviedlo k tomu, že vstúpil do kláštora a týmto spôsobom položil ruku na pluh so svojím Pánom Ježišom Kristom. Na túto otázku im ich otec v bratstve odpovedal: „V okolí macedónskeho mesta Solún, odkiaľ pochádzam, žil vo svojom príbytku staručký mních Dávid. Prišiel z Mezopotámie a usadil sa neďaleko Solúna, kde v samote, modlitbe a pôste prežil skoro sedemdesiat rokov. Už vo svojej mladosti vynikal sebazapieraním a zbožnosťou. Ľudí, ktorí ho navštevovali, rozveseľoval a povzbudzoval k čnostnému životu milými príbehmi, ktoré s veľkou pokorou a veľmi rád rozprával i vysvetľoval. V noci, keď vojaci strážili mesto pred nájazdmi barbarov, videli, ako z Dávidovho príbytku cez okno šľahá plameň, ale nič nezhára. Keď sa o tom dozvedeli ľudia z mesta a okolia, mnohí ostávali v noci bdieť len preto, aby mohli vidieť ten zázračný oheň. A bolo ho vidno po nociach dovtedy, dokiaľ zbožný Dávid nezomrel.

Aj ja som tento zázrak mnohokrát videl a takto som vo svojom vnútri premýšľal a uvažoval: Ak Boh v tomto živote dáva takúto slávu svojim služobníkom, akú asi slávu im prichystal v budúcom živote, keď ich tváre budú svietiť ako slnko? Toto bol dôvod, bratia moji, že som si obliekol rehoľné rúcho.“

Svätý Dávid Solúnsky zomrel približne v roku 540.

Jozef Gača

PONDELOK 20. jún

Hieromučeník Metod Patarský

Čítania: Rim 2, 28 – 3, 18, zač. 83; Mt 6, 31 – 34. 7, 9 – 11, zač. 19

Preto nebuďte ustarostení o zajtrajšok... (Mt 6, 34)

Nebuďme otrokmi strachu. Toto je odkaz evanjelia. Sme pozývaní budovať Božie kráľovstvo. Tí, ktorí sa starajú o Božie veci, nemôžu byť leniví, ale ani paralyzovaní strachom. Pán Ježiš nechce zo svojich učeníkov robiť nezodpovedných ľudí, ktorí sa nepostarajú o dôstojný život pre seba a svoje rodiny. Nebojte sa! Posmeľuje nás aj blahoslavený Ján Pavol II.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. (HS: 154; PZ: 108; HP: 109) V dnešný deň sa začína pôst pred sviatkom sv. apoštolov Petra a Pavla.

UTOROK 21. jún

Mučeník Julián Tarzský

Čítania: Rim 4, 4 – 12, zač. 86; Mt 7, 15 – 21, zač. 22 (rad.); Ef 6, 10 – 17, zač. 233; Lk 21, 12 – 19, zač. 106 (sv.)

Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie, kým zlý strom rodí zlé ovocie. (Mt 7, 17)

Nie vždy sú slová človeka v súlade s činmi. Reč je vznešená, ale správanie odsúdeniahodné. No nezabúdajme na to, že aj na planý kmeň možno naštepiť ušľachtilú vetvičku a strom bude rodiť dobré ovocie. Pokánie je to naštepenie ušľachtilej vetvičky v našom živote.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. (HS: 155; PZ: 109; HP: 110)

STREDA 22. jún

Hieromučeník Eusebios

Čítania: Rim 4, 13 – 25, zač. 87; Mt 7, 21 – 23, zač. 23

Nie každý, kto mi hovorí: „Pane, Pane", vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach. (Mt 7, 21)

Nielen mnohé deti, ale aj dospelí sa vedia líškať, aby dosiahli svoj cieľ. Líškanie spočíva predovšetkým v pekných slovách. Takáto reč je postavená na neúprimnosti. Pán Ježiš dáva jasne najavo, že pekné reči, ale ani skutky bez lásky nemajú pred ním žiadnu cenu.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy. (HS: 156; PZ: 111; HP: 112)

ŠTVRTOK 23. jún

Sviatok Najsvätejšej Eucharistie. Mučenica Agripína

Čítania: 1 Kor 11, 23 – 32, zač. 149; Jn 6, 48 – 54, zač. 23

Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. (Jn 6, 51)

Človek sa bojí smrti. Robí všetko pre to, aby žil. A naozaj pozná metódy, ako si zachovať čo najdlhšiu vitalitu. Správna výživa a zdravá životospráva vie človekovi život predlžiť. Ale smrť nakoniec príde aj tak. Pán Ježiš ponúka život, ktorý má pokračovanie aj vo večnosti – život v jeho Tele a Krvi. Život v Eucharistii.

Liturgia: Menlivé časti zo sviatku Najsvätejšej Eucharistie. Myrovanie. (HS: 254; PZ: 223; HP: 239)
Po dnešnej liturgii je slávnostný sprievod s Najsvätejšou Eucharistiou okolo chrámu.

PIATOK 24. jún

Narodenie Jána Krstiteľa

Čítania: Rim 13, 11b – 14, 4, zač. 112; Lk 1, 1 – 25. 57 – 68. 76. 80, zač. 1

Chlapec rástol a mocnel na duchu... (Lk l, 80)

V médiách narážame na správy o zločinoch a krutostiach mladistvých, ba aj detí. Často sú to úspešní študenti alebo žiaci. Potom spolu s rodičmi aj učitelia tvrdia, že to nechápu. Možno sa chyba stala v tom, že nesilneli na duchu. Rodičmi boli rozmaznávaní a chránení pred povinnosťami života. Takto sa však na duchu chradne.

Liturgia: Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Tropár z Eucharistie, Tropár z Narodenia, *Sláva* kondák z Narodenia, *I teraz* z Eucharistie. Prokimen, *Aleluja* a pričasten z Eucharistie a z Narodenia. Namiesto *Dôstojné je* sa spieva *Zvelebuj* a 9. irmos z utierne sviatku. Myrovanie. Voľnica. (HS: 254, 160; PZ: 223, 115; HP: 239, 115)

SOBOTA 25. jún

Prepodobná mučenica Febrónia

Čítania: Rim 3, 19 – 26, zač. 84; Mt 7, 1 – 8, zač. 20 (rad.); 2 Kor 6, 1 – 10, zač. 181; Lk 7, 36 – 50, zač. 33 (sv.)

Lebo ako budete súdiť vy, tak budú súdiť aj vás, a akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám. (Mt 7, 2)

Meranie a váženie v obchode je veľmi dôležité. Preto sa prísne dozerá na zachovanie mier. Aj v právnom živote sa presadzuje dôležitosť rovnakého „metra" pre každého. Večný sudca je však veľkorysý. Necháva na nás, akým „metrom" nás bude súdiť. Uvedomujeme si, aký súd si pripravujeme?

Liturgia: Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Každodenný vchod s refrénom sviatku. Ostatné menlivé časti z Eucharistie. (HS: 254; PZ: 223; HP: 239)

NEDEĽA 26. jún

Druhá nedeľa po Päťdesiatnici. Prepodobný Dávid zo Solúna

Čítania: Rim 2, 10 – 16, zač. 81b; Mt 4, 18 – 23, zač. 9

Oni hneď zanechali siete a išli za ním. (Mt 4, 20)

Pri čítaní evanjelia môžeme mať pocit, že sledujeme idylku na brehu Galilejského mora. Pán Ježiš oslovuje bratov Šimona a Ondreja. Na Ježišovo pozvanie zanechávajú siete a opúšťajú svoju prácu. Po ceste takým istým spôsobom pozve ďalších dvoch – Zebedejových bratov Jakuba a Jána. Aj oni nechávajú svoju živnosť a odchádzajú.
Je naozaj také jednoduché nasledovať Ježiša? To prvé oslovenie Ježiša v ľudskom srdci je skutočne zázračné. V duši človeka sa zrodí niečo nepoznané a vznešené – semienko nového života, ktoré začína klíčiť. Počas klíčenia semienka viery prichádzajú do cesty prekážky a idylka sa stráca. Evanjelista Matúš neskôr popisuje situáciu, keď sa nadránom približuje Ježiš k loďke, ktorá sa zmieta vo vlnách. Ježiš kráča po mori. Ba aj Peter na pokyn Pána vystupuje na hladinu mora a kráča. Zapochybuje. Pán Ježiš ho zachytáva, aby sa neutopil. Petrova viera je posilnená a vyznáva, že Ježiš je Boží Syn. Ježiš sa aj po vzkriesení zjavuje apoštolom, ktorí spolu s Petrom lovia ryby. Opisuje to evanjelista Ján.
Opustiť veci tohto sveta možno doslova, ale aj tak, že nám slúžia ako nástroje. Stredobodom nášho života sa stane Pán Ježiš, a tomu v živote prispôsobíme všetko.

Liturgia: 1. hlas. Evanjelium na utierni druhé. Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Tropár z hlasu, Tropár z Eucharistie, *Sláva* kondák z hlasu, *I teraz* kondák z Eucharistie. Prokimen, *Aleluja* a pričasten z hlasu a z Eucharistie. Namiesto *Dôstojné je* sa spieva *Zvelebuj* a 9. irmos z utierne sviatku. (HS: 143, 254; PZ: 96, 223; HP: 97, 239)

PONDELOK 27. jún

Prepodobný Samson Pohostinný

Čítania: Rim 7, 1 – 13, zač. 94; Mt 9, 36 – 10, 8, zač. 34 (rad.); Gal 5, 22 – 6, 2, zač. 213; Lk 12, 32 – 40, zač. 67 (prep.)

Vtedy povedal svojim učeníkom: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo.“ (Mt 9, 37)

Zmorených a sklesnutých ľudí je na svete stále veľa. Pán Ježiš sa so zľutovaním pozerá aj na náš svet. Potrebuje ľudí, ktorí by sa stali robotníkmi na jeho diele milosrdenstva. Do Pánovej žatvy je povolaný každý, kto patrí Kristovi. Každý pokrstený má okolo seba pole pôsobnosti. Treba len otvoriť oči a srdce a vniesť evanjelium do každodenného života.

Liturgia: Menlivé časti ako 25. júna. (HS: 254; PZ: 223; HP: 239)

UTOROK 28. jún

Prenesenie ostatkov nezištníkov Kýra a Jána

Čítania: Rim 8, 2 – 13, zač. 96; Mt 10, 16 – 22, zač. 36 (rad.); 1 Kor 12, 27 – 13, 8a, zač. 153; Mt 10, 1. 5 – 8, zač. 34b (sv.)

Ak ten dom bude toho hoden, nech naň zostúpi váš pokoj; ale ak toho hoden nebude, nech sa váš pokoj vráti k vám. (Mt 10, 13)

Pokoj v duši je Boží dar. Možno ho posunúť aj iným ľuďom, a pritom z neho neubudne. Kresťan by mal šíriť evanjelium len v pokoji. Ani pri jeho obrane nemá použiť násilie. Na druhej strane by sme si nemali tento pokoj nechať vziať ničím a nikým. Nech naša viera stojí na pevnom základe, a potom s ňou bude aj náš pokoj stály.

Liturgia: Menlivé časti ako 25. júna. (HS: 254; PZ: 223; HP: 239)

STREDA 29. jún

Apoštoli Peter a Pavol

Čítania: 2 Kor 11, 21 – 12, 9, zač. 193; Mt 16, 13 – 19, zač. 67

Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“ (Mt 16, 16)

Keby sa dnes pýtal Pán Ježiš, za koho ho ľudia pokladajú, dostal by široké spektrum odpovedí. Niektorí ho považujú za mýtickú bytosť, iní za veľkého humanistu, za zázračného lekára, ba aj revolucionára... Za koho ho pokladáme my ? Je pre nás skutočne Mesiáš, Syn živého Boha? Nezmenšujeme jeho postavenie?

Liturgia: Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Tropár z Eucharistie a Petrovi a Pavlovi, *Sláva,* kondák Petrovi a Pavlovi, *I teraz,* kondák z Eucharistie. Prokimen, *Aleluja* a pričasten z Eucharistie a Petrovi a Pavlovi. Namiesto *Dôstojné je* sa spieva *Zvelebuj* a 9. irmos z utierne sviatku Petra a Pavla. Myrovanie. **Prikázaný sviatok.** (HS: 254, 390; PZ: 223, 371; HP: 239, 393)

ŠTVRTOK 30. jún

Zbor dvanástich apoštolov

Čítania: Rim 8, 22 – 27, zač. 98; Mt 10, 23 – 31, zač. 37 (rad.); 1 Kor 4, 9 – 16, zač. 131; Mk 3, 13 – 19, zač. 12 (ap.)

Žiak nie je nad učiteľa ani sluha nad svojho pána. (Mt 10, 24)

Niekedy sa nám zdá, že v živote je to inak, ako hovorí Kristus. Keby žiaci neprevyšovali svojich učiteľov, nerástlo by ľudské poznanie. Žiak má prevziať vedomosti učiteľa, pridať nové poznanie a odovzdať ho ďalej. Ježiš je však božský učiteľ. Tu platia iné pravidlá.

Liturgia: Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Vchod každodenný s refrénom sviatku. Tropár z Eucharistie, Tropár apoštolom, *Sláva,* kondák apoštolom, *I teraz,* kondák z Eucharistie. Prokimen, *Aleluja* a pričasten z Eucharistie a apoštolom. Namiesto *Dôstojné je* sa spieva *Zvelebuj* a 9. irmos z utierne sviatku Najsvätejšej Eucharistie. (HS: 254, 392; PZ: 223, 373; HP: 239, 395)

PIATOK 1. júl

Sviatok Božského Srdca Ježišovho. Nezišt. a div. Kozma a Damián

Čítania: Hebr 2, 11 – 18, zač. 306; Jn 3, 13 – 17, zač. 9

Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. (Jn 3, 17)

Evanjelium je zvesť o láske nebeského Otca k ľuďom. Ježiš túto blahozvesť šíril slovom i skutkom. Bolo to jeho poslanie od Otca. Zostal mu verný, aj keď vidina bolestného utrpenia a potupnej smrti na kríži vyrazila z jeho tela spolu s potom úzkosti aj krvavé kropaje. Môže byť dôveryhodnejší a presvedčivejší spasiteľ?

Liturgia: Menlivé časti zo sviatku Božského Srdca Ježišovho. Myrovanie. Voľnica. (HS: 257; PZ: 226; HP: 242)

SOBOTA 2. júl

Presvätá Bohorodička Spolutrpiteľka. Uloženie rúcha Presvätej Bohorodičky v Blachernách.

Čítania: Rim 3, 28 – 4, 3, zač. 85; Mt 7, 24 – 8, 4, zač. 24 (rad.); Hebr 9, 1 – 7, zač. 320; Lk 10, 38 – 42. 11, 27 – 28, zač. 54 (Ulož.); Flp 2, 5 – 11, zač. 240; Jn 19, 25 – 27, zač. 61 (Spolutrpiteľke)

Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe. (Jn 19, 27)

Zomierajúci Ježiš na kríži odovzdal svoju matku do ochrany svojmu učeníkovi Jánovi. Je to paradox: tá, ktorá je v nebesiach ochrankyňou všetkých národov, potrebovala na tomto svete ochrancu. Všetko vznešené a Božie na tomto svete potrebuje ochranu pred zlobou človeka. Chráňme si dar viery vo svojom srdci. Neznevažujme Boha i jeho Matku hriechmi.

Liturgia: Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Menlivé časti Bohorodičke. (HS: 260; PZ: 229; HP: 245)

NEDEĽA 3. júl

Tretia nedeľa po Päťdesiatnici. Mučeník Hyacint

Čítania: Rim 5, 1 – 10, zač. 88; Mt 6, 22 – 33, zač. 18

Lampou tela je oko. Ak bude tvoje oko čisté, bude celé tvoje telo vo svetle. (Mt 6, 22)

Zdravé, čisté oko je zárukou dobrého videnia. Človek však potrebuje aj duchovný zrak. Vidieť veci pravdivo je životne dôležité. Obklopuje nás množstvo životných názorov, filozofií, náboženstiev. U mnohých kresťanov je prirodzené mať pochopenie pre nekresťanské náboženstva a filozofie o to viac, o čo viac sú kritickí voči kresťanstvu. Za zlo v nekresťanskom svete „môžu jednotliví extrémisti“. K ich náboženstvám treba zachovať úctu. V kresťanskom svete „za všetko môže Cirkev“. Prečo taká zmena posudzovania?
Vo svete možno slúžiť Bohu alebo mamone. Ale aj keď má človek zašpinené duchovné oči hriechom, Kristovo svetlo ticho čaká na to, aby mohlo blahodarne zaliať každú dušu. V duchovnej tme si môžeme nahovárať, čo chceme. Možno si vytvoriť dočasné potešenia, ktoré skôr či neskôr strácajú na intenzite a dušu zahalí ešte temnejšia tma.
Raz navštívil sv. Jána Vianneya filozof, ktorý mal mnoho výhrad voči kresťanstvu. Sv. Ján Vianney prisľúbil, že si tie výhrady vypočuje, ale nech sa najskôr vyspovedá. Filozof sa úprimne vyznal. Keď ho potom svätý farár vyzval, nech mu povie tie výhrady, filozof už výhrady nemal. V jeho duši bolo Ježišovo svetlo. Duchovné oči si očistil sviatosťou pokánia a dosiahol pokoj.

Liturgia: 2. hlas. Evanjelium na utierni tretie. Predobrazujúce antifóny a blaženstvá. Menlivé časti z hlasu. (HS: 144; PZ: 97; HP: 98)

Ľubomír Matejovič

Premenenie Pána 2

Premenenie Pána je skutočným Božím zjavením (teofániou), kde skrze Kristovu ľudskú prirodzenosť zažiarilo jeho božstvo a on povstal pred svojimi učeníkmi ako Boh. Je pravdou, že Boh sa zjavoval aj v Starom zákone, tu sa však uskutočnila jedna podstatná zmena, prechod zo Sinaja na Tábor; z temného mračna na žiarivé svetlo premenenia; zo stavu nadprirodzenosti do stavu zbožštenej ľudskej prirodzenosti, ktorá sa stala možnou prostredníctvom vteleného Slova. Zjavenie Krista ľuďom sa v priebehu novozákonnej histórie uskutočňovalo postupne. Počínajúc zvestovaním, keď anjel oznámil: „Dáš mu meno Ježiš (Lk 1, 31); neskôr zjavením sa v Betleheme a na brehu rieky Jordán; prostredníctvom zázraku v Káne Galilejskej (Jn 2, 1 – 11) až do chvíle, keď stotník stojac pod krížom uznal, že Ježiš „bol naozaj Boží Syn“ (Mt 27, 54). Ale Božie zjavenie kulminuje v premenení na hore Tábor, čo vyjadruje aj *stichyra* večierne sviatku: „Poďme, vystúpme na horu Pánovu,... a uzrime slávu jeho premenenia,... a od svetla prijmime svetlo“.

Hora Tábor

Tropár a kondák sviatku Premenenia Pána sa začínajú s označením miesta udalosti: *„Premenil si sa na hore, Kristе Bože,...“*. Nie náhodou sa premenenie odohralo na hore, keďže hora bola vždy miestom, na ktorom sa uskutočnili mnohé dôležité udalosti tak Starého, ako aj Nového zákona. Počínajúc Sinajom, kde sme dostali Zákon (Ex 19, 3 – 24, 18); cez ohlásenie blahoslavenstiev (Mt 5, 1 – 12); ukrižovanie na Golgote (Lk 20, 30 – 34) a nanebovstúpenie z Olivovej hory (Sk 1, 12) až po premenenie, po ktorom Ježiš ukázal svoju slávu na hore Tábor, nakoľko toho boli jeho učeníci schopní. E. Snedler sa pýta, prečo je hora posvätným miestom ľudstva. Pretože, ako odpovedá, na jeho vrchole sa uskutočnilo spojenie božstva, ktoré zostupuje, a človeka, ktorý vystupuje. A keďže je hora miestom, na ktorom sa odohral „zlom úrovne“, prekonanie ľudského božským, stáva sa tak prostredníkom medzi nebom a zemou.

Sv. Anastáz Sinajský vo svojej homílii na sviatok Premenenia ospevuje horu Tábor slovami: „Tento vrch je oblasť tajomstiev, miesto nevýslovných skutočností, skala ukrytých tajomstiev a vrchol nebies. Práve na vrchu Tábor dnes obnovil a premenil obraz pozemskej krásy na obraz krásy nebeskej. Aké hrozivé je toto miesto! Nie je ničím menším ako príbytkom Boha a bránou neba. Dnes na vrchu Tábor tajomne sa zjavila podmienka budúceho života i kráľovstva radosti... Dnes na vrchu Tábor tajomstvo kríža, ktorý smrťou oživuje, bolo naznačené tak; tak, ako bol ukrižovaný medzi dvoma mužmi na vrchu Lebka (Golgota), tak sa božsky zjavil medzi Mojžišom a Eliášom“.

Na starších ikonách býva zvyčajne zobrazená len jedna hora, na neskorších sú zobrazené hory tri, a to Tábor, Sinaj a Karmel, späté so Starým zákonom a zjavením sa Boha Mojžišovi a Eliášovi. ■

Milan Gábor

Bazilika na hore Tábor: nosalista.rajce.idnes.cz

KNIHA: John Eldredge – *Z chlapca kráľom*

John Eldredge, ktorý nedávno po prvýkrát navštívil európsku krajinu a vybral si práve Slovensko, je známy viacerými knihami. Azda najznámejšou je *Divoký v srdci* či *Očarujúca*. Kniha *Z chlapca kráľom* s podnadpisom *Keď muža vychováva Boh* môže byť skvelou príležitosťou pre mužov, ktorí hľadajú svoju identitu a miesto v Božom pláne aj v Cirkvi. Odkrýva podstatu mužskosti a toho, k čomu chce Boh muža doviesť. Cez osobnú skúsenosť a skúsenosť s vlastnými synmi či skúsenosti ďalších mužov poodhaľuje jednotlivé obdobia v živote muža. Nie je to jednoduchá cesta, zvlášť keď na tejto ceste nestojí pri ňom jeho otec. Môže sa však stále oprieť o Otca.

Dada Kolesárová

FILM: *Social Network* (*Sociálna sieť*)

Bežnou súčasťou dnešných dní sa stali tzv. sociálne siete. Zrejme nemusíme nikomu predstavovať Facebook, ktorý v tejto oblasti jednoznačne dominuje. Film *Social Network,* aj keď jeho dej je veľmi natiahnutý a nudný, predstavuje ukážku toho, čo sa skrýva za pozadím takýchto sietí. Ako vznikol Facebook, čo sa dialo pri jeho vzniku, kde vzišla myšlienka, a hlavne, ako Facebook ničil priateľstvá ešte pred jeho vznikom a jeho slávou. Tvorcom filmu nešlo o ospravedlnenie, ale samotným podnázvom poukázali na nebezpečenstvá sociálnych sietí – nezískaš 500 miliónov priateľov bez toho, aby si si neurobil niekoľko nepriateľov.

Lukáš Petruš

HUDBA: Sanctus Real – *Pieces of a Real Heart*

Skupinu Sanctus Real si nemusíme predstavovať, keďže vo svete je pomerne známa. Predsa si však predstavíme ich album z roku 2009, ktorý je ich v poradí piatou štúdiovou nahrávkou. Mne sa dostala do rúk tzv. *de luxe edition*, teda luxusná verzia, ktorá obsahuje o niekoľko skladieb viac oproti klasickej verzii albumu. Chalani z tejto skupiny ostali verní svojmu hudobnému pop štýlu a osobne ma ničím neprekvapili. Piesne sú príjemným pop-folkovým spôsobom spevu o radosti, láske, Bohu, nádeji a všetkom krásnom. Tým sú chlapci zo Sanctus Real skutočne príznační – radosťou z viery, ktorú rozdávajú vôkol seba aj prostredníctvom tohto nového albumu. Preto by ste ho mali mať.

Lukáš Petruš

KOINONIA SV. JÁNA KRSTITEĽA

Katolícke spoločenstvo v službe Novej evanjelizácie vás pozýva na stretnutia, kde môžete osobne zakúsiť skutočnosť Božieho slova: „Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium".

17.06. – Liturgia s modlitbami za uzdravenie, Levoča

Začiatok o 18.00 hod.

18.06. – 19.06 Kurz Filip – Vranov nad Topľou-Čemerné, dom kultúry

Začiatok o 11.00 hod.

25.06. – 26.06 Kurz Filip, SOŠ podnikania v Prešove

***26.06. – Koinonia** – otvorená*

Bližšie informácie: 0905 382 260
www.koinoniapo.sk; sek@koinoniapo.sk

SPOLOK SV. CYRILA A METODA

Naši jubilanti – júl

60 rokov: Anna Guľáková, Komárany; Anna Ilková, Juskova Voľa; Ing. Anna Jevočinová, Svidník; Margita Sedláková, Prešov; Pavol Sisák, Juskova Voľa
70 rokov: Ján Figeľ, Hraň; Helena Krjaková, Košice; Margita Michalková, Nacina Ves; Ing. Monika Mudroňová, Prešov
75 rokov: Marta Halgašová, Malé Ozorovce; Helena Lupčová, Zlatník; Mária Puciová, Trebišov; Veronika Šoganičová, Davidov
80 rokov: Anna Ilková, Sečovská Polianka; Anna Kolodyová, Vojčice; Zuzana Poláková, Bánovce nad Ondavou; Helena Repašová, Novosad; Ján Slávik, Koňuš; Ján Štefko, Varhaňovce; Mária Vojtková, Brezina
85 rokov: Anna Dolhyová, Žatkovce; Mária Orosiová, Cabov

Srdečne blahoželáme!

Cyrilo-metodská púť na Velehrad

Spolok sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach pozýva všetkých gréckokatolíkov Slovenska
na 3. cyrilo-metodskú púť na Velehrad pri príležitosti 65. výročia konania prvej púte.
Slávnostný program s archijerejskou svätou liturgiou sa začína vo velehradskej bazilike v sobotu 30. júla o 12.00 hod. Organizáciu dopravy si pútnici zabezpečujú sami.

výbor spolku

BLAHOŽELÁME

„Pane, ty žehnáš tým, čo ti dobrorečia... posväcuj tých, čo milujú krásu tvojho domu." Žehnaj, prosíme, i svoju služobnicu **Marcelu Kurucovú** zo Zemplínskeho Hradišťa, ktorá sa 18. júna 2011 dožíva požehnaných 60 rokov života. Ďakujeme vám za dlhoročnú službu kantorky, za spev pri všetkých liturgiách, molebenoch, sviatostiach, pohreboch, za vedenie každodenného ruženca aj Modlitieb matiek, ale tiež za zdobenie chrámu pri všetkých sviatkach a slávnostiach. Nech vás ešte dlhé roky „stravuje horlivosť za Boží dom", nech vás ochraňuje Presvätá Bohorodička a nech vás Pán obdarí pevným zdravím a dobrým hlasom na mnoho rokov.

duchovný otec a veriaci farnosti

Srdečne vás pozývame na DUCHOVNÉ CVIČENIA pre laikov.

Cieľom týchto modlitbových duchovných cvičení je cez modlitbu ruženca a úctu k Presvätej Bohorodičke prehĺbiť oslavu Pána Ježiša prítomného v Najsvätejšej Eucharistii a vyprosiť si vo večeradle na príhovor Panny Márie nové Zoslanie Svätého Ducha.

Termín: 29. 07. – 31.07. 2011
Miesto: Prešov
Poplatok za stravu a ubytovanie: **25 eur**

Bližšie informácie a prihlášky: 0904 738 049 (VPS) alebo 0902 190 947.
Tešíme sa na spoločenstvo s vami a prosíme o modlitbu za požehnanie.

-jd

20. júna oslávi 35 rokov náš duchovný otec **Maroš Prejsa**. Pri tejto príležitosti vám, drahý otec dekan, vyslovujeme slová úcty a vďaky za kňazské povolanie. Posielame vám duchovnú kyticu a vyprosujeme pevné zdravie, rodinnú pohodu, posilu Svätého Ducha a nekonečnú Božiu lásku. Pannu Máriu prosíme, aby nad vami držala svoj ochranný plášť. Ďakujeme vám za príkladnú starostlivosť o svojich veriacich a za prekrásne kázne, ktoré prenikajú do našich sŕdc.

Nech Pán žehná vaše kroky
na mnohaja i blahaja lita.

veriaci farnosti Snina

POĎAKOVANIE

Najstarší gréckokatolík, najstarší Slovinčan, najstarší občan Slovenska **Štefan Novotný** 23. mája 2011 ticho skonal vo veku 106 rokov a 5 mesiacov u svojej dcéry Katky v Kluknave, ktorá ho so svojou rodinou s veľkou trpezlivosťou a láskou doopatrovala, za čo si zaslúži vďaku a uznanie všetkých súrodencov. 25. mája ho v Slovinkách pochoval miestny gréckokatolícky farár jeromonach otec Pimen s pekným príhovorom za účasti veľkého množstva Slovinčanov bez rozdielu vierovyznania a za účasti zástupcov helcmanovského pohrebného spolku. Pekný rozlúčkový príhovor predniesol aj starosta obce p. Michal Pačan. Všetkým vyjadrujeme naše úprimné poďakovanie.

smútiaca rodina

OZNAMY

Nemecký Anem

Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže pozýva mladých vo veku od 15 rokov v termíne od 13. – 21. augusta 2011 na jazykový pobyt *Nemecký Anem* v Čičmanoch. Program: vyučovanie v nemčine v malých skupinkách s mladými z Rakúska a Nemecka, workshopy, prednášky, hry. Duchovný patronát: Marek Martin Jurčo OP. Viac informácií (aj *on-line* prihláška) na: www.nemeckyanem.net alebo na www.zksm.sk.

TK KBS

Vyhlásenie výberového konania

Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie ako zriaďovateľ Cirkevnej materskej školy sestry Jozafáty, 082 57 Ľutina 131, v súlade s ustanovením § 4, ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších zmien a doplnkov **vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa Cirkevnej materskej školy sestry Jozafáty**, 082 57 Ľutina 131.
Požiadavky na uchádzača:
a/ povinné kvalifikačné predpoklady na vykonávanie funkcie (odborná a pedagogická spôsobilosť požadovaná pre príslušný druh a typ školy; najmenej 5-ročná priama pedagogická prax)
b/ iné kritéria a požiadavky na uchádzačov v súvislosti s výberovým konaním (praktizovanie náboženského života; základná znalosť všeobecne záväzných právnych predpisov z oblasti školstva...; základné znalosti o riadení, zodpovednosť, tvorivosť, zručnosti riešiť problémy, komunikatívne a empatické schopnosti, ovládanie štátneho jazyka; základná znalosť cirkevných dokumentov z oblasti kresťanskej výchovy a katolíckeho školstva; schopnosť samostatnej práce s PC (OS Windows, Word, Excel, e-mail, Internet).
Viac informácií a zoznam požadovaných dokladov: tel. č.: 051/7733326; mobil: 0915933949; e-mail: ssnpm@stonline.sk
Prihlášku do výberového konania spolu s požadovanými dokladmi v zalepenej obálke, s označením „VÝBEROVÉ KONANIE + názov školy" je potrebné poslať doporučenou poštou do 21.06.2011 na adresu: Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie, Sládkovičova 22, 080 01 Prešov.

INZERCIA

Slobodný, 37/189, štíhlej postavy, veriaci, gréckokatolík, nefajčiar, nealkoholik hľadá obyčajnú, štíhlu ženu, ktorej neprekáža malé zdravotné postihnutie.
0908 574 754, Humenné

Elektrické pohony zvonov: lineárny a elektromagnetický pohon, diaľkové ovládania zvonov, oprava starých systémov.
Tel.: 057 44 218 28; 0907 268 344
Adresa: Sládkovičova 1951/71; 093 02 Vranov n/T.

Práce vo výškach, maľovanie a nátery striech a fasád kostolov, fár a kláštorov, zrezávanie stromov. Tel.fax.: 056 / 64 32 778. Mobil: 0905 467 937. Mail: zakmichalovce@stonline.sk

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov a zlátenie. Pokrývanie kostolných striech a veží. Tel: 035/659 31 39, 0905 389 168, www.reart.eu

slovo – časopis gréckokatolíckej cirkvi
http://slovo.grkatpo.sk/
Ročník 43.
Adresa redakcie: SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov, tel.: 051 – 7731 481, 0911 711 263.
Číslo účtu: 400 684 72 51/7500
SWIFT KÓD: CEKO SK BX, špecifický symbol: 2011.
Vydavatelia:
Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, Hlavná 1, 081 35 Prešov, IČO 00179205.
Petra, n. o., Hlavná 1, 080 01 Prešov, IČO 37886622.
Cirkevné schválenie: Gréckokatolícke biskupstvo v Prešove, č.j. 3317/99.
Šéfredaktor:
Juraj Gradoš, ThLic. (sefredaktor@grkatpo.sk).
Zástupca šéfredaktora:
Mgr. Drahomíra Kolesárová (slovo@grkatpo.sk).
Cenzori:
PaedDr. František Dancák, ThDr. Miroslav Dancák, PhD., ThDr. Peter Vansáč, PhD.
Redaktori:
PaedDr. Helena Krenická (slovo1@grkatpo.sk), Mgr. Marica Kipikašová (slovo2@grkatpo.sk).
Jazyková úprava:
PhDr. Adriana Matoláková (amatolakova@inmail.sk).
Redakčná rada:
ThDr. Michal Hospodár, PhD., Mgr. Daniel Dzurovčin, Juraj Gradoš, ThLic., PaedDr. František Dancák, ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD., RNDr. Jozef Voskár, PhDr. Valéria Juríčková, PhD., Mgr. Ján Hreško, Mgr. Marián Šabol, Mikuláš Jančuš.
Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku. Neoznačené správy sú zo servisu TK KBS. Za obsah inzerátov neručíme.
Tlač a distribúcia: Alfaprint, Martin.
ISSN 1335-7492. EV 182/08.
Titulná strana: Medžugorská ikona Kráľovnej pokoja v Cenacole (Snímka: archív J. Gradoša)

TV LUX – DOMA JE DOMA

Pondelok – Piatok 06.45 Správy / Spravodajský súhrn 07.00 Svätá omša P 07.30 Každý deň so svätými P 07.35 Návratka P 07.45 Pri káve 09.00 Doma je doma 10.00 Správy / Spravodajský súhrn 12.00 Anjel Pána 12.15 Krátke správy P 17.30 Doma je doma P 18.30 Rozprávočka P 18.40 Z prameňa 22.50 Doma je doma 23.45 Správy 23.55 Z prameňa

20.06. (pondelok) 08.30 Rozprávanie mlynára Jána – Snaha 10.20 Z prameňa P 10.30 Poltón klub R 11.30 FILMiX 12 12.30 Albánsko – moja nádherná denná drina 12 13.00 Poklad najväčší 13.30 Tandem kvíz 14.15 Pri káve 15.00 Octava dies 15.30 Katechéza 15.45 Poézia 16.00 Poltón 16.30 Ichtis – antivírus pre deti 16.45 Lectio divina 18.30 Rozprávočka P 18.50 Putovanie kalváriami P 18.55 Civilizácia lásky – Po štyridsiatich rokoch 12 P 19.25 Luxáreň 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Celou vetou P 20.20 U Pavla P 21.45 Pri káve 22.25 Prví kresťania – Byzancia 12

21.06. (utorok) 08.30 Centrum nápadov 10.15 Z prameňa P 10.25 Mikrodokument P 10.30 Moja misia – magazín 12 11.30 Štúdio AHA! 12.30 Prví kresťania – Byzancia 12 13.00 Katechézy Benedikta XVI. 13.30 Rehoľná abeceda 12 13.40 Celou vetou 13.50 Gurmánska misia 14.15 Pri káve 15.00 Večerná univerzita 15.45 Hudobné pódium 16.30 Rozprávanie mlynára Jána – Snaha 17.00 Vlastná cesta 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Budete mi svedkami P 19.25 Octava dies 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Môj názor 20.20 Tandem kvíz 21.00 Gurmánska misia 21.15 FILMiX 12 21.45 Pri káve 22.25 Civilizácia lásky

22.06. (streda) 08.30 Ichtis – antivírus pre deti 08.45 Vták Gabo 4. Vták Gabo a dvere P 10.15 Z prameňa P 10.25 Mikrodokument P 10.30 Generálna audiencia P 12.00 Anjel Pána 12.15 Krátke správy P 12.30 Civilizácia lásky – Po štyridsiatich rokoch 12 13.00 Poltón 13.30 Večerná univerzita 14.15 Pri káve 15.00 Lectio divina 15.45 Tandem kvíz 16.45 Centrum nápadov 17.15 Katechéza 18.40 Z prameňa 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Kamalduli v Bielanoch v Poľsku P 19.25 Štúdio AHA! 19.55 Prehľad katolíckych periodík P 20.00 Správy P 20.10 Rehoľná abeceda P 20.20 Čaviereň live P 21.15 Vlastná cesta 21.45 Pri káve 22.25 Budete mi svedkami 23.45 Správy

23.06. (štvrtok) 08.30 Svätý František (22) 10.25 Mikrodokument P 10.30 U Pavla 11.50 Prehľad kresťanských periodík 12.00 Anjel Pána 12.30 Budete mi svedkami 13.00 Poltón klub 13.55 Rehoľná abeceda 14.15 Pri káve 15.00 Moja misia – magazín 12 16.15 Kniha 16.15 Poézia 16.30 Klbko 16.45 Vták Gabo 5. Vták Gabo a telefón P 16.55 Octava dies 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Ajhľa, Človek 12 P 19.30 Sviatok Božieho Tela a Krvi P 21.00 Hudobné pódium P 21.45 Pri káve 22.25 Kamalduli v Bielanoch v Poľsku 12

24.06. (piatok) 08.30 Klbko 08.45 Vták Gabo 6. Vták Gabo ako hračka P 10.15 Z prameňa P 10.30 Vlastná cesta 11.00 Večerná univerzita 11.40 Katechéza 12.00 Anjel Pána 12.30 Kamalduli v Bielanoch v Poľsku 13.00 Civilizácia lásky – Po štyridsiatich rokoch 12 13.30 Lectio divina 14.15 Pri káve 15.00 Božie milosrdenstvo P 15.15 Katechézy Benedikta XVI. 15.45 Hudobné pódium 16.30 Svätý František (22) 17.00 Štúdio AHA! 18.40 Z prameňa 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Bioetika – Pôvod bioetiky 12 P 19.25 Saleziánsky magazín P 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Prehľad katolíckych periodík 20.20 Moja misia – magazín 12 P 21.15 Katechézy Benedikta XVI. P 21.45 Pri káve 22.25 Ajhľa, Človek 12

25.06. (sobota) 07.00 Svätý František P 07.25 Rozprávanie mlynára Jána – Prvé Vianoce P 07.50 Klbko 08.05 Centrum nápadov P 08.35 Ichtis – antivírus pre deti P 08.50 Vták Gabo 7. Ako vták Gabo našiel sladký poklad P 09.05 Tandem kvíz 09.50 Môj názor 10.15 Štúdio AHA! P 10.50 Čaviereň live 11.50 Rehoľná abeceda 12.00 Anjel Pána 12.25 Prehľad katolíckych periodík 12.30 Mariánska sobota P 13.30 Medzi nebom a zemou 14.15 Generálna audiencia 15.40 Poézia 16.00 Civilizácia lásky – Po štyridsiatich rokoch 12 16.30 Ajhľa, Človek 12 17.00 Bioetika – Pôvod bioetiky 12 17.30 FILMiX 12 18.00 Luxáreň 18.45 Tandem kvíz P 19.25 Putovanie kalváriami 19.30 Katechézy Benedikta XVI: 20.00 Spravodajský súhrn P 20.20 Don Camillo a ctihodný Peppone (3) 12 P 22.20 Mikrodokument P 22.05 U Pavla

26.06. (nedeľa) 07.00 Rozprávanie mlynára Jána – Prvé Vianoce 07.30 U Pavla 08.55 Katechézy Benedikta XVI. 09.20 Putovanie kalváriami 09.25 Návratka 09.30 Luxáreň 10.00 Kamalduli v Bielanoch v Poľsku 10.30 Sv. omša zo Šaštína P 12.00 Anjel Pána P 12.30 Poézia P 12.50 Svätý František (23) 13.15 Rozprávanie mlynára Jána – Prvé Vianoce 13.40 Klbko 13.55 Centrum nápadov 14.20 Ichtis – antivírus pre deti 14.35 Godzone P 14.50 Mechanici z ulice P 15.00 Bioetika – Pôvod bioetiky 12 15.30 Don Camillo a ctihodný Peppone 12 17.20 Návratka 17.30 Octava dies P 18.00 Saleziánsky magazín 18.30 Rozprávočka P 18.40 Putovanie kalváriami 18.45 Vlastná cesta P 19.15 Poézia 19.30 Gurmánska misia 19.45 Katechéza P 20.00 Spravodajský súhrn 20.15 Rehoľná abeceda 20.25 Budete mi svedkami 12 20.50 Putovanie kalváriami 21.00 Večerná univerzita P 21.40 Celou vetou 21.50 Moja misia – magazín 12 22.50 Čaviereň live 23.45 Spravodajský súhrn

27.06. (pondelok) 08.30 Rozprávanie mlynára Jána – Spoločenstvo 10.20 Z prameňa P 10.30 Čaviereň live – 11.30 FILMiX 12 12.30 Ajhľa, Človek 12 13.00 Budete mi svedkami 12 13.30 Tandem kvíz 14.15 Pri káve 15.00 Octava dies 15.30 Katechéza 15.45 Poézia 16.00 Poltón 16.30 Ichtis – antivírus pre deti 16.45 Medzi nebom a zemou 18.50 Putovanie kalváriami P 18.55 Matka Terézia 12 P 19.25 Luxáreň 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Môj názor P 20.20 U Nikodéma P 21.45 Pri káve 22.25 Bioetika 12

28.06. (utorok) 08.30 Centrum nápadov 10.15 Z prameňa P 10.25 Mikrodokument P 10.30 Moja misia – magazín 11.30 Štúdio AHA! 12.30 Bioetika 13.00 Katechézy Benedikta XVI. 13.30 Rehoľná abeceda 13.40 Môj názor 13.50 Gurmánska misia 15.00 Večerná univerzita 15.45 Hudobné pódium 16.30 Rozprávanie mlynára Jána – Prvé Vianoce 17.00 Vlastná cesta 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Púť mládeže Muráň – Levoča P 19.25 Octavia dies 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Celou vetou 20.20 Tandem kvíz 21.00 Gurmánska misia 21.15 Saleziánsky magazín 21.45 Pri káve 22.25 Matka Terézia 12 P

29.06. (streda) 08.30 Ichtis – antivírus pre deti 08.45 Muška 4 O statočnom mravčekovi P 09.00 Správy 09.10 Z prameňa P 09.20 Mikrodokument P 09.30 Svätá omša P 12.00 Anjel Pána 12.30 Matka Terézia 12 13.00 Poltón 13.30 Večerná univerzita 14.15 Pri káve 15.00 Medzi nebom a zemou 15.45 Tandem kvíz 16.45 Centrum nápadov 17.15 Katechéza 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Benediktínske opátstvo Koningsmunster v Nemecku P 19.25 Gurmánska misia 19.40 Kniha 19.55 Prehľad katolíckych periodík P 20.00 Správy P 20.10 Rehoľná abeceda P 20.20 Poltón klub 21.15 Vlastná cesta 21.45 Pri káve 22.25 Púť mládeže Muráň – Levoča 22.50 Doma je doma 23.45 Správy

30.06. (štvrtok) 08.30 Svätý František 10.15 Z prameňa 10.25 Mikrodokument 11.50 Prehľad katolíckych periodík 12.15 Krátke správy 12.30 Púť mládeže Muráň – Levoča 13.00 Čaviereň live 13.55 Rehoľná abeceda 14.15 Pri káve 15.00 Moja misia – magazín 12 16.00 Kniha 16.15 Poézia 16.30 Klbko 16.45 Mechanici z ulice 16.55 Octava dies 18.30 Rozprávočka P 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Laickí misionári v Iquitos P 19.25 Poltón 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Môj názor 20.20 Medzi nebom a zemou P 21.00 Hudobné pódium 22.00 Pri káve 22.45 Benediktínske opátstvo Koningsmunster v Nemecku

01.07. (piatok) 08.30 Klbko 08.45 Mechanici z ulice 10.15 Z prameňa P 10.25 Mikrodokument P 10.30 Vlastná cesta 11.00 Večerná univerzita 11.40 Katechéza 12.30 Benediktínske opátstvo Koningsmunster v Nemecku 13.00 Matka Terézia 12 13.30 Medzi nebom a zemou 14.15 Pri káve 15.00 Božie Milosrdenstvo P 15.15 Katechézy Benedikta XVI. 15.45 Hudobné pódium 16.30 Svätý František 17.00 Štúdio AHA! 18.50 Putovanie kalváriami 18.55 Bioetika – Potrat dnes 12 P 19.25 FILMiX 12 19.50 Návratka 20.00 Správy P 20.10 Prehľad katolíckych periodík 20.20 Moja misia – magazín 12 P 21.15 Katechézy Benedikta XVI. P 21.45 Pri káve 22.25 Laickí misionári v Iquitos

02.07. (sobota) 07.00 Svätý František (24) P 07.25 Rozprávanie mlynára Jána – Zodpovednosť P 07.50 Klbko P 08.05 Centrum nápadov 08.35 Ichtis – antivírus pre deti P 08.50 Pod ochranou Matky P 09.05 Tandem kvíz 09.50 Celou vetou 10.15 Štúdio AHA!P 10.50 Poltón klub 11.50 Rehoľná abeceda 12.25 Prehľad katolíckych periodík 12.30 Mariánska sobota P 13.30 Lectio divina 14.15 Koncert z Vatikánu P 15.20 Levočská púť P 15.40 Poézia 16.00 Matka Terézia 12 16.30 Laickí misionári v Iquitos 12 16.55 Levočská púť P 17.00 Otváracia odpustová sv. omša z Levoče P 19.00 Medzi nebom a zemou P 19.40 Levočská púť P 20.00 Gréckokatolícka svätá liturgia z Levoče P 22.25 U Nikodéma 23.45 Spravodajský súhrn

03.07. (nedeľa) 07.00 Rozprávanie mlynára Jána – Zodpovednosť 07.30 U Nikodéma 08.55 Katechézy Benedikta XVI. 09.20 Luxáreň 09.45 Levočská púť P 10.00 Sv. omša z Levoče P 12.30 Poézia P 12.50 Svätý František (24) 13.15 Rozprávanie mlynára Jána – Zodpovednosť 13.40 Klbko 13.55 Centrum nápadov 14.20 Ichtis – antivírus pre deti 14.40 Bioetika – Potrat dnes 12 15.10 Slávnostný koncert z Turína P 17.20 Návratka 17.30 Octava dies P 18.00 Poltón 18.30 Rozprávočka P 18.40 Putovanie kalváriami 18.45 Vlastná cesta 19.15 Poézia 19.30 Kniha 19.45 Katechéza P 20.00 Spravodajský súhrn 20.15 Rehoľná abeceda 20.25 Púť mládeže Muráň – Levoča 20.50 Putovanie kalváriami 21.00 Večerná univerzita P 21.40 Môj názor 21.50 Moja misia – magazín 12 22.50 Poltón klub 23.45 Spravodajský súhrn

STV – JEDNOTKA

26.06. (nedeľa) 09.30 Svätá omša na sviatok Božieho tela – priamy prenos z Kostola Najsvätejšej Trojice v Žiline. Celebruje Mons. Tomáš Galis, žilinský diecézny biskup.

STV – DVOJKA

18.06. (sobota) 14.30 Poltón

19.06. (nedeľa) 10.00 Bohoslužba – priamy prenos svätej omše z Kostola sv. Štefana v Trenčianskych Tepliciach, pri ktorej biskup udelí sviatosť birmovania. Celebruje Mons. Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup 11.50 Orientácie – Televízny posol 12.15 Slovo 12.30 Ekumenický koncert 2011

21.06. (utorok) 10.45 Portréty – Pavol Uhorskai – dokument o významnej osobnosti Slovenska, generálnom biskupovi Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania 15.35 Orientácie R

25.06. (sobota) 14.15 Poltón

26.06. (nedeľa) 11.50 Orientácie 12.05 Slovo

28.06. (utorok) 14.30 Orientácie R

03.07. (nedeľa) 10.00 Bohoslužba – Levočská púť 11.50 Pútnické miesta na Slovensku – dokument o Mariánskej hore v Levoči 13.30 Orientácie 14.50 Slovo

RÁDIO LUMEN

17.06. (piatok) 20.30 Svalová dystrofia

18.06. (sobota) 10.00 Priamy prenos kňazskej vysviacky zo Spišskej Kapituly 20.30 Život a problémy kresťanských rodín

■ Učiteľka sa pýta: „Anička, prečo si sa nenaučila básničku?“
Anička na to: „Lebo mama mi zakázala vziať knihu, kým si neumyjem ruky.“

■ Janko sa chváli v triede.
„Ja mám doma psa a ten vie klamať.“
Pravdaže mu nikto neverí. Na druhý deň ho prinesie do školy. Významne sa postaví a pýta sa:
„Beli, ako robí mačička?“
„Hav-hav!“

■ Vnučka Evka sa na návšteve u krstnej mamy hrala s mačkou. Sesternica Terezka sa jej pýta:
„Evka, prečo voláš našu mačku Muru cica?“
„Preto,“ vysvetľuje Evka, „lebo je to cicavec.“

■ Na hodine fyziky:
„Telesá sa teplom rozťahujú a zimou sťahujú. Vedel by niekto povedať príklad?“
Janko na to:
„Napríklad prázdniny. Tie sú v lete dlhšie ako v zime.“

19.06. (nedeľa) 13.00 13. ročník autorskej súťaže *O cenu Slovenského učeného tovarišstva* 14.00 Rozhlasová hra *Otec Goriot* 15.30 Svetlo nádeje – centrum pre liečbu drogových závislostí 21.00 Karmel – Boh – režisér môjho života – rozprávanie jubilujúceho akademického maliara Ladislava Záborského

20.06. (pondelok) 20.30 Študenské šapitó – Herecké chodníčky talentovaného Janka Jamricha

21.06. (utorok) 20.30 Rozhovory o viere a náboženstve. Hostia: František Trstenský, Jana Hurajtová, Ľudmila Muchová

23.06. (štvrtok) 20.30 História a my – Význam sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi

25.06. (sobota) 18.00 Emauzy – **Gréckokatolícka svätá liturgia z Prešova**

26.06. (nedeľa) 13.00 Janko Matuška – autor textu slovenskej štátnej hymny 14.00 Rozhlasová hra *Svetlo v temnotách*

27.06. (pondelok) **Kajcamp 2011** – akcia pre mladých a rodiny

29.06. (streda) 20.30 Lupa – **Gréckokatolícka farnosť Trnava**

03.07. (nedeľa) 14.00 Rozhlasová hra *Zo života do života*

RÁDIO SLOVENSKO

Streda 19.20 Ekuména vo svete

Štvrtok 19.20 Spravodajstvo Rádia Vatikán

Nedeľa 21.05 Cesty

19.06. (nedeľa) 21.05 P. Gabriš: Odkaz duchovných otcov

03.07. (nedeľa) 21.05 P. Gabriš: Poslovia evanjelia

RÁDIO SLOVENSKO a REGINA

19.06. (nedeľa) 09.30 Svätá omša (Košice)

26.06. (nedeľa) 09.30 Evanjelické služby Božie z Babinej

03.07. (nedeľa) 09.30 Svätá omša (Bratislava)

RÁDIO REGINA (BA, BB, KE)

Streda 21.00 Cesty R

Sobota 21.00 Viera v živote

Nedeľa 17.10 Frekvencia M

25.06. (sobota) 21.00 P. Gabriš: Stále vanúci Duch

RÁDIO REGINA (KE)

21.06. (utorok) 20.00 Rádio magazín – duchovné slovo: otec Mgr. Maroš Prejsa

25.06. (sobota) 19.00 Rádio magazín – duchovné slovo: otec Mgr. Maroš Prejsa R

RÁDIO REGINA (BA, BB)

Nedeľa 07.55 Z duše 14.45 Z duše R

19.06. (nedeľa) 07.55 Daniel Dian: Otcovia v našom živote

26.06. (nedeľa) 07.55 Marián Šidlík: Leto

03.07. (nedeľa) 07.55 Daniel Šovc: Vedieme slovnú vojnu?

RÁDIO DEVÍN

Nedeľa 08.00 Slovo pre veriacich i neveriacich

19.06. (nedeľa) 07.30 P. Gabriš/J. Filo: A tí traja jedno sú

Zmena programu vyhradená.

Mnohokrát sme už využili služby pošty, keď sme potrebovali doručiť dôležitú správu. Podobnú úlohu má aj modlitba. Cez túto nebeskú poštu môžeme Bohu odosielať pre nás veľmi dôležité správy. Určite máš vo svojom okruhu ľudí, ktorí potrebujú oporu tvojej modlitby, a určite poznáš aj takých, ktorí už nežijú, a tiež potrebujú tvoju modlitbu.

Úloha: Kruh modlitby si vystrihni a do bielych políčok dopíš mená tých, za ktorých sa budeš v najbližšom čase modliť. Kruh si vlož do modlitebnej knižky alebo Svätého písma, aby si nezabudol na svoje predsavzatie.

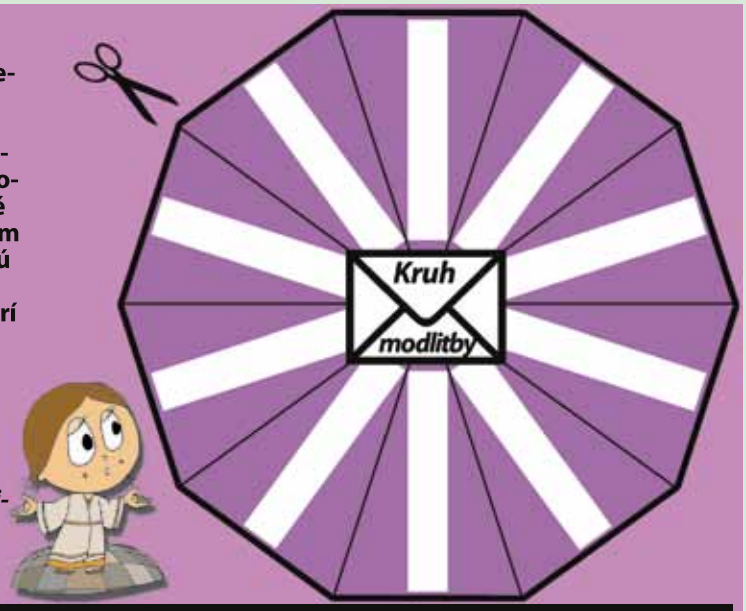

Skutky duchovného milosrdenstva Za živých a mŕtvych sa modliť

Pomôcky: Endri, Oise, Asado	Citoslovce sykotu	1. časť tajničky	Čln na Rýne	Letecká raketa, skr.	Nemecká predložka „v“	4. časť tajničky	Japonská lovkyňa	Autor: Vladimír Komanický	Talianske mesto	Sumerský boh nebies	Rímske číslo 1500	Prací prášok	3. časť tajničky
Veľká skala								Namasti					
Ostarievam								Zairské mesto / Vrchol sťažňa					
slovo	V poriadku / Morský sokolík			Priateľ	Zrubové obydlie / Tiež					Švajčiarsky dierovaný syr	Dvojhláska / Predložka		
Citoslovce povzdychu			Dym, básnicky / ECV Galanty				Openér, po česky						
Hltavo pijú							Voľne / Domáce mužské meno						
Praotec					Forzando, skr. / Suchota			Ľad, po česky / Šaty				Popruh	Francúzska rieka
Označenie čísla 3,14			Juhoamerické grilovanie / Darcovská SMS						Netto, skr. / Ideálna mlád. aktivita, skr.				
slovo	Výrobný podnik	Značka tyčiniek / Tam				Vydavatelia / Chemická zn. argónu							
2. časť tajničky											Starorímsky peniaz		
Bol pastorom											ECV Košíc		

K N J O K O P E S K A Č I C A T K
A O Č O B O Í A E M M I M A M O Ť
C L L I M A N Á R I A T S Y M A H
K E U E S P V T H K L S D U D U R
C S S A K O S A A Y S I N Ž A L M
D T L T E T I V A K M I B L N A O
O E A V O S Í S R A T N O O A D T
M R J K C V S V I A A N A R V Z A
O N A E T A A A S T A N I C A A CH
V A T E P I P T O T T T R O S K A
A N E M Z I K T E U L I C A V D R
K R O K Y P S A K Ľ A E R A V O T
R K O S T I Á A V Ý S T A V A CH S

Legenda: AMIDY, ANTUKA, ATLAS, AULA, CELOK, CESTOVATEĽ, CMAR, DEJEPIS, DOMOV, ESTER, ETANOL, HRMOT, HYMNA, ISKRA, ISTIČ, ISTOTA, KAČICA, KOLEKTÍV, KOMPAS, KOMUNITA, KONTAKT, KOSTI, KROKY, LIMAN, MELASA, MESTO, MYDLO, OBAVA, OBILIE, ODKAZ, OVOS, PIPETA, POKOJ, SAVANA, SLAMA, STANICA, STOKA, STOPA, STRACH, TAKTIKA, TETIVA, TOVAR, TRASA, TROSKA, ULICA, VRANA, VÝSTAVA, ZMENA, ŽALM.

Tajničku osemsmerovky tvorí 29 nevyškrtaných písmen. Autor: Marek Pataky.

SPRÁVNE RIEŠENIA z čísla 11: *krížovka:* (pozri Iz 33, 2); *osemsmerovka:* O hodnote človeka nerozhoduje, čo pozná, ale čo koná. **VÝHERCA:** Ján Gajdoš z Fintíc. Riešenia zasielajte na adresu: SLOVO, P.O.Box 204, 080 01 Prešov alebo slovo1@grkatpo.sk.

Letné stretnutia 2011 v Juskovej Voli

Téma stretnutí:

„V ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere“ (Kol 2, 7).

Kde?
GMC Bárka v Juskovej Voli

Kedy?
1. turnus: **11.07. – 16.07.2011** (9 – 11 r.) nástup v pondelok!!!
2. turnus: **17.07. – 22.07.2011** (9 – 11 r.)
3. turnus: **24.07. – 29.07.2011** (15 –17 r.)
4. turnus: **31.07. – 05.08.2011** (12 – 14 r.)
5. turnus: **07.08. – 12.08.2011** (12 – 14 r.)
6. turnus: **14.08. – 19.08.2011** (18 a viac rokov)
7. turnus: **21.08. – 26.08.2011** (miništrantský)
8. turnus: **29.08. – 01.09.2011** (stretnutie mladých, ktorí slúžia mladým)

Cena: **25 eur**
Cena pre členov CVČ: 20 eur

Termín prihlasovania: **do 8. júla 2011 na všetkých farských úradoch** a elektronicky prostredníctvom vyplnenia formulára na www.gmcbarka.sk.
V prípade nejakých nejasností nás, prosím, kontaktujte na **057/4490 290, 057/4490 761** alebo na e-mailovej adrese: skolacentrum@centrum.sk.

Gréckokatolícke mládežnícke centrum Bárka
Zodpovední vedúci: otec Erich Eštvan a otec Slavomír Zahorjan
E-mail: skolacentrum@cenrum.sk
Telefón: 057/4490290
Adresa: GMC Bárka, Juskova Voľa 118, 094 12 Vechec

GR.KAT. MLÁDEŽNÍCKE CENTRUM BÁRKA

Juskova Voľa, skolacentrum@centrum.sk
www.gmcbarka.sk, 057/4490290

18.06. (sobota) ***Bárkafest*** – koncertné vystúpenie gospelových kapiel (program sa začína o 17.00). Účinkujú: Anastasis, Milenky band, Jeno´s brothers, eSPé.

CENTRUM PRE RODINU

Sigord, centrum.rodina@grkatpo.sk, 0904604435
Modlitebná SMS linka: 0904738649

23. – 26.06. – **Kurz prípravy na manželstvo**. Urobte pre vašu spoločnú budúcnosť ešte niečo, čo váš vzťah posilní. Dajte vašej vysnívanej svadbe ešte jedno kritérium – kvalitnú prípravu.
26.06. – 01.07. – **Škola Otcovo srdce.** Zaži skúsenosť s Otcovou láskou.

GR.KAT. MLÁDEŽ. PASTOR. CENTRUM

Prešov – Hurbanistov 3, gmpc@grkatpo.sk, gmpc.grkatpo.sk, Kaviareň: 0915558500

ŠKOLA V PRÍRODE SV. LUKÁŠA

Viničky-Hatfa, filokalia.c@stonline.sk, 0903216197

PÚTNICKÉ MIESTA

Ľutina, www.bazilikalutina.sk, 051 / 45 96 231

18.06. – **Púť mužov**
02.07. – **Fatimská sobota** (sv. liturgia o 10.00 hod., protopresbyterát Vranov n/T-Čemerné)

Klokočov, www.klokocovmi.sk/cirkev.html, 0911 105 908

02.07. – **Fatimská sobota** (program sa začína o 8.30 hod.)

Litmanová, www.horazvir.sk, 0911 912 643

26.06. – **Púť žiakov** – poďakovanie za uplynulý školský rok
02.07. – **Fatimská sobota** (program na hore Zvir sa začína o 13.30 hod.)
03.07. – **Malá púť** (program na hore Zvir sa začína o 9.00 hod.)
16.07. – **Koinonia Ján Krstiteľ**(katechéza a modlitby)
23.07. – **Svätenie áut**
30.07. – **Púť novokňazov**